

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 26 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, augusztus 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesércikk: Háromszáz szegedi polgár.
- Egy sóbánya veszedelme.
- A makói plébános aranymiséje.
- Az arad-hegyaljai motoros.
- Szegediek Aradon.
- A válság eseményei.
- Halál az aradi fogházban.
- A második feleség.
- Halálos szerencsétlenség a vadászaton.
- Aradtól Szegedig kerékpáron.
- Aradiak győzelme Terentálban.
- A gyulai iparkiváltás.
- A kitétt gyermek.
- Szinpadról a tolonchásba.
- Tárca: Modern technika. Irta: Zöldi Márton.
- Begény-Csarnok: A toltékek kincse. Irta: Ritt Gyula.

Háromszáz szegedi polgár.

Arad, augusztus 17.

Egy időben szemére vetettük a magyarnak, hogy nem szenvedélye a világjárás. Nosza, siettünk ezt az elmaradottságunkat helyre hozni. Az Adria-menti olasz fürdők közönségének többsége magyar. Norderney, Sylt, Ostende és a még távolabb eső külföldi fürdők egyre több magyar vendéget csábítanak. A mi a világvárosokat illeti: már egy vidéki város polgárának is bajos magát az értelmiséghez számítani, ha a Louvre kincseiről, a Sieges-Allee szobrairól és a City palotaóriásairól nem a közvetlen tapasztalatai alapján beszélhet. És ki merne már csak Konstantinápolyról utleirást írni, anélkül, hogy meg ne mosolyogják. A művelt ol-

vasók egy része azt mondaná; nagyszerű, hát ki nem volt még Konstantinápolyban?

És a nagy világjárási láz mellett egészen megfeledkeztünk a magunk hazájáról. Tegyük föl, és bizonyos, van is benne valami: hogy idehaza kevesebb a látni-való. Kevesebb, a minek látása az ismeretek körét szélesíti, a mi a lélekre nemesítő hatással van. Mondjuk azt is, hogy kevesebb csodája a természetnek, kevesebb mértföldjelzője a kulturának. De ha mindezeket föltennők, mégis, nem sugja-e valami láthatatlan figyelmeztető, hogy mindenkinek első sorban a saját hazáját kell megismerni?

Háromszáz egyszerű, jobbára szegénysorsu szegedi polgárnak példája kelti föl bennünk ezeket a gondolatokat. Ez a háromszáz szegedi polgár, a kiknek se nagyon sok pénzük, se nagyon sok idejük nincsen az utazásra, mégis lelki örömet, gyönyörűséget talált abban, ha meglátogatja a haza két nagy városát, Kolozsvárt és Aradot. Amoda Mátyás király, emide a vértanuk emlékei vonzották. És mind a két helyen, ahol lerótták a hazafiságuk adóját, a kegyelet érzésen kívül felmelegedett lelkünk azon a szereteten, a melylyel a szomszéd városbeli magyarok idegen polgártársaikat fogadták. Az ilyen látogatás, az ilyen találkozó jobban fokozza a hazafiságot akármilyen ünnepi görögtüznél, mert fölszítja a testvéries érzéseket a haza polgárai között, a kik sohase látták egymást és mégis érzik, hogy egy anya gyermekei.

És csak Aradnak, meg Kolozsvárnak

lenne ilyen vonzó eszköze? Távolról sem. Melyik magyar em ert ne érdekelné Szeged, a nagy árviz romjain mese-szerű gyorsasággal fölépült kultur város; Kassa a kuruc-korszak központja, Debrecen a Hortobágygyal és a híres nagytemplommal, ahol a szabadságharcban országgyűlést tartottak: Nagyvárad, Szent László városa, Pozsony, az ős koronázó város, — ki győzné fölsorolni még azon városokat, a melyek egy és más történeti nevezetessége ne hívna oda a faji önértetben élő magyart?

Volt, igaz, egy nagy akadály eddig, hogy a magyar városok között az ilyen közvetlen érintkezés oly nehezen mehetett. Az egyik: a fogadtatás hiánya. Senkise ment oda szívesen, a hol a vasuti portáson kívül senki se fogadta, és a hordárokon kívül senki se kalauzolta. Ezen a bajon már segitenek — a turisták. A mai nap megmutatta a példáját. Az E. K. E. — tudják az olvasók, hogy ez az Erdélyi Kárpát-Egyesületet jelenti? — egy táviratban értesítette az aradi turisták egyesületét, hogy háromszáz szegedi vendég ekkor meg ekkor jön. Semmi több. És a turista-egyesület emberei, lelkiismeretesebben, mint a Cook-vállalat fizetett ügynökei, ott voltak a vasutnál, fogadták a vendégeket, kalauzolták, s velük voltak, a mig csak valamennyien a vasuti kocsikba nem szálltak. Viszont ha Aradról menne ötszáz ember Kolozsvárnak: elegendő lenne a turistáknak az E. K. E-t tudatni, hogy minden rendben legyen. A turisták nem kutatják, kik-mik

Modern technika.

Irta: Zöldi Márton.

Heten ültünk a Fajdkakas című nyári vendéglő terraszán. Heten, gonoszcsontok. Hory Dénes, a nyugalmazott selyemtenyészési főfelügyelő volt a korelnök. Hiába festette haját, bajuszát szurokfeketére, azt a harminc év külsőséget, melyet az idő terhére jegyzett, nem tudta elenyésztetni. Egyebként kedves öreg bonviván volt, derős életnézetekkel, melyeket Schopenhauer nem tudott inficiálni. Már csak azért sem, mert Dini bácsi elvből ignorálta a német filozofusokat egyenkint és egyetemlegesen.

Gerber, a kulturmérnök, mindannap csökönyösen a modern technika vívmányairól beszélt. Dini bácsit a technika láthatólag untatta. Egyszer minden apropó nélkül így szólt:

- Ugyan ne nyavalyogjatok azzal a modern technikával. Az egész annyi, hogy bevezették a villamosságot.
- Nono, méltatlankodott Gerber.
- A többi nem sokat ér — makacskodott az öreg, csak hajszolja az ember s belelovgoltatja mindenféle bolondságokba. Itt van az én esetem ...
- Halljuk a Dini bácsi esetét! — kiáltottuk uniszónó.

Dini bácsi elmondta az ő esetét:

— Hát ott kezdődik, hogy vagy harmincöt év előtt fiatal szolgabíró voltam Cserkeszkövön. Alig, hogy megválasztottak, kommandáltak egy leányt, a tisztartó leányát. Takaros, bogárszemű leány volt, karcsu, mint a darázs; okos, mint a püspök. Két hét múlva már ott voltam háztüznézőben. Minden úgy ment, mint a parancsolat. Tetszettem a leálynak ...

Az öreg kéjesen pödörgette festett bajuszát s lenyelt egy sóhajtást. Aztán folytatta:

— Még az este mint boldog vőlegény hajtottam haza. Hej, fiuk, huszonnégy évvel boldog vőlegénynek lenni többet ér, mint ami azután következik cakkumpakk. Egyéb gondom se volt, mint valami szép nászajándékról gondoskodni. Ki akartam magamért tenni. Tellett. Még akkor megvolt a kis birtokom tehermentesen. A megyeszékhelyén az ékszerésznél nem találtam semmi arravalót. Elhatároztam, hogy Pestről hozatok, mert magam nem értem rá feirándulni. Ujencálítás volt. Kire bizzam ezt a kényes kommissiót? Véletlenül meghallottam, hogy Simi, az árendás zsidó Pestre készül. Már fogadtott is fuvarost. Elhivattam s megmondtam neki, hogy miről van szó. Simi bólogatta a fejét.

— Meglesz, tekintetes ur, — mondotta — jobbra nem is bízhatta volna. A feleségem nagybátyja ékszerész. Nagy boltja van. Legjobblesz

egy szép karperec, olyan antik fazon türkizzel vagy rubinnal. Meglesz, tekintetes ur, csak bizza rám.

— Rábiztam, folytatta Dini bácsi, Simi már az apámnak is házizsidája volt. Hát bizony az utazás Pestre és vissza eltartott két hétig. Csak kocsin lehetett járni, de azért minden rendben történt. Simi a harmadik héten megjött és hozta a nászajándékot. Remek karperec volt, finom, szolid munka, gyönyörű foglalatu ékkövekkel. Boldogult feleségem huszonhat esztendeig parádézott vele, most a menyecske leányom viseli. Különbet azóta se láttam. Megvalom, kissé megrökönyödtem, mikor Simi kihámozta a tokból. Tyüh, gondoltam, erre rá-megy felesztendei fizetésem. Mi ennek az ára? kérdeztem Simitől. Simi csak mosolygott.

- Az ára, tekintetes ur, arról nem is érdemes beszélni. Jófermán semmi.
- Micsoda? Csak nem gondolja, hogy úgy fogadom el!
- Isten ments, szabadkozott Simi, a tekintetes ur nem az az ember, aki a szegény embertől valamit ingyen kívánna ... Vannak olyanok is ... Én csak azt kívánom, hogy írjon nekem a tekintetes ur ezért a hitvány brazletért egy kis folyamodványt.
- Micsoda folyamodványt?
- Hát tetszik tudni, tekintetes ur, ezen az egész vidéken, nincs egyetlenegy olajma-

a vendégek, mért jönnek: elég az, hogy utaznak, szórakozásból, látnivalók okából, tehát fogadják öke, mint testvéreket. A másik: az utazás drágasága. Ezen ugy kellene segíteni, hogy a csoportos utazás kedvezményét ki kellene terjeszteni, különösen a mikor az utazás hazafias céllal van összekötve.

Fontos, eléggé nem méltányolható érdekek, hogy az ország városainak polgárai a többi városokat, különösen hazafias szempontokból, minél többször keressék föl. A fajszeretet, az együvé tartozás erős érzése így válik hatalmassá, a földhöz való ragaszkodás így erősebbé. Az a fejlődés ambícióját is növeli, ha tudjuk, hogy az egész ország közvetlen bírálata érhet bennünket. Azért véltük jónak, a háromszáz szegedi polár aradi látogatása alkalmából mindezeket elmondani. Ne csak a turisták reszortja legyen ez, ne csak egyes emberek lelkesedése teremthessen ily alkalmakat. Az ilyenért kell a vidéki városoknak országos akciót indítani. Szerves kapcsolatra állni, hogy minél többször, s minél több helyen találkozzék a magyar a magyarral.

Egy sóbánya veszedelme.

(Az állam kára.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, augusztus 17.

A fővárosi lapokban szenzációs hírek jelentek meg a máramarosi akna szlatali Kungunda akna pusztulásáról. Erre vonatkozólag a M. T. L. a következőket jelenti:

Általánosan ismert, hogy az akna-szlatali sóbánya már évek óta a legnagyobb ellenségével, az édes vízzel folytonos harcban áll, amiért nagy kiterjedésű vízvédő és vizkutatási munkálatok voltak és vannak most is folyamatban. Ugyanis a fensikön a sótömszöt a természettől megvédett és körülövedezett kemény kőzetet az édes vizek valahol áttörték és benyomultak a sótömszöbe, a hol rágó képességüknél fogva a bányát tényleg veszélyeztették és a külső felület némely pontján omlást és szakadozásokat idéztek elő. Ugy a védő, valamint a víz után kutató munka akna és tárna útján eszközöltetik. A főfigyelem és törekvés arra irányul, hogy a vízbetörésnek pontja lehetőleg a sötéten kívül tartóztassék fel és legyen onnan a víz elvezet-

hető, még mielőtt a sóba bejuthatna. Amennyiben pedig ebben a sótömszöben mozgó totemes mennyiségű, évenként közel egy millió köbméterre tehető édes vizek minden valószínűség szerint a közel lévő Tisza folyóból erednek, tehát kétségtelen, hogy az ellenök folytatott küzdelem sem kisméretű, mindazonáltal kétségbeesésre vagy riadalomra nincsen ok, mert az intéző szakkörök a legfelsőbb hatósággal egyetemben, nyugodt komolysággal és szakértelemmel meg tesz mindent, hogy Akna Szlatalának sóbányászata biztosítottassék. Az óvintézkedések minden irányban meg vannak téve. Hogy a Kungunda-aknában a víz egy része betört, az oly körülménynek tudható be, a melyet a véges emberi ész némelykor megakadályozni képtelen. Mindamellett ennek a bányának vízmentése és ismét üzembe hozatala nincsen kizárva, ha sikerre vezetnek a folyamatban lévő vizkutatási és a vízelgátolási munkálatok. — E hó elsején reggel 6 órakor már harmadizben törték be a 114 éves és 180 méter mély Kungunda-bányába az édes vizek, lévén ez a bánya a legnagyobb ostromnak kitéve a vizek részéről.

Az első betörés 1870-ben, a második 1882-ben és a legutóbbi most. Az első két esetben vízmentesítés, elgátolás által sikerült a bányát újból üzemképesé tenni s erős a remény, hogy ez most is sikerülni fog, ha a kutatás és vizimunkák eredményre vezetnek. Egyébiránt a Kungunda-bánya már hosszabb idő óta teljesen üzemben kívüli állapotba helyeztetett, de ez által az akna-szlatali sóbányászatnak sem termelési, sem szállítási üzeme nem maradt vissza, mert a szükséges sóanyag a vizek által nem veszélyeztetett. A 95 éves és 108 méter mély Ferenc, valamint a 99 éves és 98 méter mély Lajos-bányákban a művelet akadálytalanul folyik és így sem Máramarosvármegye lakosságának, sem a helybéli sóvágóknak sorsa kockán nem forog, mint a lapok tulzottan írják, még akkor sem, ha a Kungunda-bánya üzemet végleg beszüntetnék.

Hogy az összes akna-szlatali sóbányaművek viz alá kerüljenek, az minden alapot nélkülöz merész állítás. Nyugodt lehet mindenki, mert az itteni sóbányák sorsa és jövőjük biztosítása, ugy a közvetlenül működő bányavezetőség, valamint a pénzügyminiszterium kiváló gondját képezi.

Egyes lapok azt is felhozták, hogy a veszélyeztetett bányában régi falhagyások beom-

lást idéztek elő és utmenti süllyedést. Ezekre megjegyezzük, hogy az előbbiek a bányaművezetőség ez iránti munkálatainak segítségével, tehát terve szerint, tudtával és akaratával döntettek le akkor, a mikor szerencsétlenséget egyáltalán nem okozhattak, az utóbbiak pedig a közutakat nem veszélyeztetik, sőt annak meggátolása céljából alkalmas ponton vízelgátó aknamélyítés van folyamatban. Máramaros-Szigeten általánosan tudva van a vízbeömlés, de a lakosság egészen nyugodt.

A makói plébános aranymiséje.

(A rozsnói püspök Makón.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Makó, augusztus 17.

A makói róm. kath. egyházközség szép ünnepet ült tegnap: közszeretethen álló apátplébánosa, *Kristóffy János* c. kanonok tölthette be lelkészi működésének 50-ik évét s e napot a katolikus hívek szeretete és Makó város felekezeti különbség nélküli egész közönségének tisztelete ünnepé avatta.

Kristóffy János ez évben tölti be 79-ik életévét s ötven éves papi működése folyamán mindenkor hazájának, városának, híveinek javát, munkálta.

Az ünnep fényét emelte, hogy a jubiléum iránti szeretetből és tiszteletből részt vettek azon *Ivánkovics János* rozsnói egyházmegyes püspök és a csanádi püspök megbízásából *Kun László* dr. apátkanonok is, kiket a város közönsége itt tartózkodásuk alatt szeretettel és hódolattal vett körül.

Az ünnepélyre *Ivánkovics* püspök titkára, *Dittel Jenő* pápai kamarás kíséretében szombaton este érkezett Makóra s a plébánián összegyűlt kerületi papság fogadta.

Az ünnepély legfontosabb és legszebb része, az apátplébános aranymiséje, délelőtt kilenc óra után kezdődött. Az összes papság élén *Ivánkovics János* püspök a papi ornátust felvévén, a hívek kíséretében baldachin alatt vonult a jubiléusért a parochia épületébe.

Az ősz főpapot *Kun László* dr. kanonok üdvözölte, örömeinek adva kifejezést afőlött, hogy amerre a menet haladt, mindenütt örvendező, nagy sokasággal összesereglett hívek álltak, akiknek jelenléte és szeretete beszél szebbnél az ékes üdvözlő beszédnél. Jöjj — ugymond — ahhoz az oltárhoz, honnan ötven év előtt elindultál s ahol akkor az Isten segédelmét kérted, adj most hálát az urnak, ki irgalmas szerető atyád volt s eljuttatott erre a fényes napra.

Harangzugás, hangos orgonaszó mellett vonult be a menet a templomba, a jubiléusért a baldachin alatt jobbról *Ivánkovics* püspök, balról *Kun László* dr. kanonok vezelve. A papi diszruha felvétele után elhangzott a Te Deum laudamu, melyre a kórusról az ez alkalomra szervezett vegyes énekhar szép éneke felelt. Evangélium után *Scheffer Ferenc* szenthuberti plébános, *Kristóffy János* első káplánja tartott szent beszédet. Az ünnepi szónok beszéde elején a papi hivatásról, a papnak a néphez való viszonyáról beszélt, majd azt fejtegette, hogy mint felelt meg ennek a jubiléusnak, aki minden időben maga volt a megtestesült hazafiság, valóságosság s a hivelért élő pap.

A hatást keltő szép beszéd után kevés időre véget ért az ünnepi nagymise s a plébánia épületében megkezdődtek a tisztelgések. Elsőnek a róm. kath. kerületi papság tisztelt, amelyben *Bóssa József* mezőkövesházi plébános, kerületi esperes vezetése alatt a következők vettek részt: *Kun László* dr. kanonok, *Orús János* dr. apátfalvi plébános, c. kanonok, *Jászai Géza* apátplébános (Szeged), *Dárner József* esperes (Dombegyháza), *Balaton*

lóm sem. Pedig kell, nagyon kell. A szegény népek nem tudják tisztességes áron eladni a repcét, meg a köleskását. Miért nem tudják? Mert nincs olajmalom. Nohát én állítani akarok egyet s ha a tekintetes ur megírná a folyamodványt.

— Hát hisz én megírtam. Bolond lettem volna, ha meg nem írtam volna. Siminek igazsa volt: az olajmalom pozitív szükségét képviselt. Ott egy ültőhelyben írtam meg. Simi még esztendőnk mulva is hálaalkodott érte. De azt soha nem tudtam belőle kivenni, hogy mi volt a karperec ára? Ezt a titkát magával vitte sírjába.

— Hol itt a modern technika? — kérdezte a kulturmérnök maliciával.

— Csak várj sorodra. Az most jön. Tudjátok, hogy öt év előtt, éppen mikor nyugdíjba készültem, megszállott a bolondság. Tudja a kánya, hogy-hogy nem belehabarodtam egy szép özvegy asszonyba. Hisz emlékeztek, a kis Tájfelnéba. Már minden rendben volt. Mind a ketten özvegyek lévén, nem sokat teketóriáztunk. Egy-kettőre elhangzott a boldogító igen. Nyergelnél sem kellett lovat, villamoson jártam hozzá. Természetesen most is ki akartam tenni magamért. Nagyon siettem vele. Telefonon szóltam a Váci utczai ékszerésznek, hogy küldjön ide és ide egy szép broche-t, lehetőleg igaz gyöngyökből. Halló, halló... meg volt az egész. Fel-

óra mulva a broche már ott is volt. Tájfelné birtokában.

Másnap aztán visszament a párti. Nekem kellett visszalépnem, ne kérdjétek, hogy miért, ugy se mondhatnám meg. De az különben is mellékes... A fő az, hogy három hónap mulva számlát kaptam az ékszerészemtől. Csak ennyi volt az egész: egy broche gyöngyökkel ötszázhusz forint... Mit tehettem?

— Fizetél, — kérdeztük tőle.

— Dehogy — káromkodtam. — Mit gondoltok, ötszázhusz forintot fizetni egy broche-ért, amelyet soha nem láttam s nem is fogok látni. Csak nem tehetek olyat, hogy visszakérjem! Szidtam magamat, hogy minek siettem oly nagyon? Ha még egy napot várok, akkor már nem rendeltem volna. De mikor olyan kényelmesen esett telefonon rendelni. Halló, halló... Nagyon dühös voltam s goromba levelet írtam az ékszerésznek, hogy így-ugy be akar csapni. Az meg esküdzött, hogy ráfizetett s bepörölt. A pörnek aztán az lett a vége, hogy egy év mulva, miután ismételtlen megezekváltak, kiegyeztem az ékszerésszel tíz forintos havi rátákban. Az egyesség rá van táblázva a nyugdíjamban. Már két esztendeje húzzák a tíz forintokat. Akárcsak a bőrtömét húzzák... Ez a modern technika. Süssétek meg kedvőt!

János dr. esperes (Földeák), *Rácz* Ferenc esperes (Törökkanizsa), *Dessewffy* Gusztáv pápai kamarás, plébánosok: *Kálmán* Lajos (Cspalota), *Arpás* Gyula (Kiszombor), *Tamasi* Lajos (Kétegyháza), *Köller* Rezső (Véghegyháza), *Lukács* Imre (Tornya), *Várhelyi* József (Szeged), tanyaközpont), *Dobsch* Ferenc (Nagylak), *Farkas* Gusztáv (Szerbcsanád), *Huttkay* Lipót dr. egri egyházmegyei áldozó pap és jogakadémiai tanár, *Bezdán* János segédplébános, *Metzger* Márton hitoktató, *Endrényi* Imre kiszombori segédlelkész és *Rigó* Sándor makói segédlelkész, a fényesen sikerült ünnepség buzgó és fáradhatatlan rendezője; *Rózsa* József esperes emelkedett szellemű beszédben üdvözölve a jubilánst, emlékül egy gyönyörű nagy ezüstkeresztet nyújtott át, mint a papság ajándékát.

A katolikus egyház tanácsát és iskolaszékét és tanítói karát *Farkas* László világi elnök, *Henne* János a katolikus kör küldöttségét, *Csécsei* Miklós dr. ref. lelkész a református egyháztanács tagjait, *Draskóczy* Ede ág. ev. lelkész a. evangélikus egyház küldöttségét, *Boros* János esperes-plébános a gör. kath. egyház küldöttségét, *Návay* Lajos dr. alispán a vármegye tisztikarát és az állami hivatalok vezetőit, *Balog* Ferenc főjegyző pedig a város tisztikarát vezette a jubiláns elé. *Kristóffy* János szeretetteljesen köszönte meg a jókívánatokat.

Külön gratuláltak a főpápnak *Ivánkovich* püspök és a család tagjai a kosárszámra érkezett a jókívánás táviratban és levélben kifejezve.

Délben 1 órakor fényes nagy ebéd volt a parochián, melyen az első felköszöntőt *Kristóffy* János mondta az új pápára, a királyra, majd *Dessewffy* és *Ivánkovich* püspökökre. *Meskó* Sándor dr. főispán a vármegye, *Draskóczy* Ede ág. ev. lelkész a különböző felekezetek, *Kun* László dr. a róm. kath. papság részéről éltették a jubilánst.

Este 9 órakor a makói dalárda *Kovács* István karnagy vezetésével sikerült szerenád-ot rendezett az ősz főpap tiszteletére.

Szegediek Aradon.

(A vértanú-szobor megkoszorúzása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 17.

Hazafias zarándokutban érkezett ma Aradra háromszázhusz derék szegedi magyar polgár. Az utjuk előbb Kolozsvárra vitte, a hol Mátyás királynak, az igazságosnak szobrát koszorúzták meg, azután Aradra jöttek, hogy a tizenhárom vértanú kegyeletének áldozzanak, a kegyeletnek díszes, megkapó formájában.

A csoportból százötvenen a Máv. szegedi gépműhelyének alkalmazottai, s hozzájuk csatlakozók százhetven különböző foglalkozású polgár. A kirándulókat *Lábdy* Antal szegedi ipartestületi-elnök vezette; ő volt egyébként az érdekes utazásnak ügybuzgó szervezője is. A szegedi VI. kerületi polgári kör zászlajával jöttek a melyen *Kossuth* Lajosnak Szegedhez intézett szavai vannak kihimezve:

„Szeged népe, nemzetem büszkesége!”

Kolozsvár felől, a hol egy napot és egy éjszakát töltöttek, délelőtt fél tizenkettőkor érkeztek meg a szegediek Aradra. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület megkeresésére az Arad-hegyvidéki Turista-egyesület fogadta és kalauzolta őket, a melynek tizenhat választmányi tagja a pályaudvaron várt rájuk. Az egyesület nevében *Tedeschi* Viktor elnök üdvözölte a szegedieket lelkes beszéddel, elismerően szólva Szeged polgárainak hazafias kegyeletéről, a mely őket Aradra vezette. A szegedi kirándulók nevében *Lábdy* Antal felelt röviden, megköszönve a szíves fogadtatást.

A vasutról a csoport egyenesen a vértanú szobrához vonult, a menet élén, a zászló mellett haladt két szegedi negyvennyolcas honvéd, kardosan abban az egyenruhában, a melyet, mint altisztek a szabadságharcban viseltek.

A szobor előtt a szegedi Máv. alkalmazottai dal- és olvasó körének tagjai elénekelték a *Himnusz*t, a melyet a kirándulók, s a szobor rászotaköré csoportosult közönség kalaplevéve hallgatott végig. A után *Kövesi* Gyula tanító, a szegedi 1848/49-iki honvédegyesület titkára tüzes hazafias érzéssel szárnyaió beszédet tartott, s azal elhelyezte Szeged polgárainak koszoruját a szobor talapzatára. A koszoru nemzeti színű szallagján ez a fölírás van:

„A nemzet vértanuinak, Szeged népe!”

Azután ugyancsak a dalosok *Erdélyi* Sándor dirigálása mellett a Szózatot énekeltek el. Ezzel a rögtönzött mély hatást keltő ünnep véget ért.

A szegediek, a kiket a turista-egyesület részéről *Tedeschi* elnökön kívül *Schmidt* János dr. és *Szilágyi* György kalauzoltak, a délutáni órákban egyes csoportokban megtekintették az ereklyemuzeumot. A vesztőhelyre is kiakartak menni, de arra nem igen volt már idejük, mert délután haza akartak menni.

Bejárták a főtér, a hol egészen magukra vonták a figyelmet a sárga-kék-fehér-piros (Szeged város színei) jelvényt viselő idegenek, a kik között tekintélyes számmal voltak a nők is. Délután 4 órakor, Temesvár felé hazautaztak Szegedre.

Az arad-hegyaljai motoros.

(Újabb értekezlet Gyorokon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 17.

Az Arad-hegyalján tervezett motoros vasut előkészítő bizottsága vasárnap délután Gyorokon, *Sármezey* Ákos elnöklésével népes értekezletet tartott.

Az értekezleten szakkbizottságot alakítottak, a melynek tagjai: *Keller* Izsó kir. főmérnök, az aradi államépítészeti hivatal főnöke, *Korbuly* József Máv. felügyelő, *Löcs* Rezső városi tanácsnok, *Sármezey* Endre Acsev. főmérnök és *Tüdös* Béla Máv. főmérnök lettek.

Megállapították a részvényaláírási ívek szövegét. A 100 koronás részvény után a megalakuláskor 30, ettől két hónapra 30, és ez utóbbi naptól kezdve 6 hónapra 40 százalékot kell lefizetni.

Nagy érdeklődés közben olvasták föl *Sármezey* Endre főmérnök levelét, a melyben egyrészt elismeri a hegyaljai motoros jelentőségét, de aggályait fejezi ki az idegen tőke térfoglalásával szemben. A vállalkozásnak — ugymond — akkor lenne meg az igazi erkölcsi értéke, ha a saját erőnkől teremtenők meg.

Keppes Gyula budapesti ügyvéd, a vállalkozó berlini pénzcsoport meghatalmazottja, e levélre vonatkozólag azt mondta, hogy ők tettek kísérletet a magyar tőke igénybevételére, de az nem sikerült, s ezért fordulnak a külföldhöz.

Erről hosszabb, élénk vita fejlődött ki, végül azonban a levelet tudomásul vették és elhatározták, hogy a részvényaláírások gyűjtése iránt a legszélesebb körű mozgalmat indítják meg.

A gyűlésen megalakították az egyes községek képviselőinek bevonásával a végrehajtóbizottságot.

Az arad-hegyaljai motoros vasut tervére vonatkozólag a következő érdekes sorokat veszszük:

Most, hogy a tegnapi, Gyorokon tartott tanácskozás következtében az arad hegyaljai vasut közeledik megvalósítása felé, nem lesz talán érdektelen, a számottevő tényezők figyelmét felhívni, azon kevesek előtt ismert előnyre, a melylyel Aradváros technikai szempontból bír. Jobb helyzetünk van e tekintetben situ-

álva, mintha egy bővizű vizesés mellett feködne városunk: az üzemhez szükséges hajtóerő t. i. ugyiszólva: ingyen áll rendelkezésünkre.

Ez a hajtóerő a természetes gáz. A nagy magyar Alföld eme része alatt 3—500 m.-nyi mérhetetlen gazdaságu gázhordó rétegek vannak, melyeknek az utóbbi években már Aradon is hasznát vették. Így pl. a *Simay*-féle fűrdőben a 423 méter mélységű, 52 mm. csővastagságu ártézi kut az időegységben 11 köbméter gízt (mocsárgázt) szolgáltat, amely egy 80 lóerős gázmotort hajt. A *Neuman Testvérek* gyártelepén ugyanily célból furt ártézi kut egy 130 lóerős gázmotor hajtására adja a szükséges hajtóerőt gáz alakjában.

E gáz összetétele és nyomása az évek folyamán alig változott, ami a hordozó réteg gazdaságára enged következtetni. A m. kir. földtani intézet szakértőinek meghallgatása után könnyű volna a helyet megállapítani, a hol az eszközrendő furás elégséges volna egy 2000 lóerős gázmotor gázszükségletének fedezésére. Az így nyert hajtóerőt azután dynamogéneken elektromossággá átalakítván, a magas feszültségű áram elvezethető volna Gyorokig, a hol transzformáló állomás létesülhetne.

Hogy mennyivel áldástohóbb volna egy villamos hálózat az egész vidékre, mint a motoros vasut, azt bővebben részletezni talán felesleges is. Hiszen egyuttal a vonat mentén és kissé odóbb fekvő kólnákat villamos világtással lehetne ellátni, a gazdasági gépeket, csekély befektetés mellett elektromosság hajtáná stb. s a mellett az üzem költségek alacsonyabbak volnának.

Austerweil Géza.

Halál az aradi fogházban.

(Agyonette magát.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 17.

Az aradi fogháznak érdekes halottja van. Meghalt egy rab, aki étvágyának esett áldozatul. Az ügyészszégi fogházakban szokás, hogy egyes jómagaviseletű foglyokat, a kiknek szökésétől tartani nem lehet s akik különben is ügyes, használható emberek, különféle szolgálatokra osztanak le. Az ilyeneket „szabadlábosok”-nak hívják, mert nincsenek alávetve annak a szigoru fegyelemnek és ellenőrzésnek, a mivel a többieket őrzik.

Ilyen szabadlábos volt Gyere Tódor berzovai lakos.

Ezelőtt mintegy két hónappal vonult be az ügyészszégi fogházba, a hol 8 hónapi fogházbüntetését kellett kitöltenie. Az új rab jól viselte magát s nemsokára a fogház konyhájába került, mint mindenés és mosogató. Négy nappal ezelőtt is, mint rendesen, a konyhában foglalatostkodott. Mosogatót, törülgetett, akár egy mosogatólány.

Egyszer azonban rosszul kezdte magát érezni. Bevallotta, hogy sokat evett s megterhelte a gyomrát. Izlett neki valami étel s anynyit talált beőle enni, hogy hasgörcsöket kapott. Nemsokára hányni kezdett s tökéletes lázba esett.

Állapota mind rosszabbra fordult s *Posgay* Isván dr., aki *Parecz* Gyula dr.-t fogház-orvos minőségében helyettesíti, megvizsgálva, kolerinszerű tüneteket észlelt rajta.

A beteg foglyot rögtön beszállították a fogházkórházba, a hol ma meg is halt. Az orvosi vizsgálat heveny gyomorbelthuratot konstatait a halál okául.

A halott rabot, aki mértéktelen étvágyának esett áldozatául, átszállították az aradmegyei kórházba, a honnan el is fogják temetni.

A válság eseményei.

(Kiket hallgat meg a király?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 17.

A politikai válságok dolgában nyilvánosságra kerülő hírek már mind több pozitívumot tartalmaznak. Eldöntöttek vehető, hogy *nemzeti engedmények nélkül a kabinetalakításra senki se fog vállalkozni*, tehát engedmények föltétlenül lesznek. Azonkívül: ma hivatalosan közzétették azok listáját, a kiket a király budapesti időzése alatt audiencián fogadni fog, hogy őket a szituáció dolgában meghallgassa. A névsor meglepetést is tartalmaz: a szabadelpvűpártnak minden árnyalata képviselve van a kihallgatandók között, még az agráriusok is, Károlyi Sándorral; a legnagyobb feltűnést kell azonban, hogy a *néppárt elnökét* is meghívta a király.

A politikai helyzetről a következő táviratokat vesszük:

Héderváry Budapesten.

Khuen-Héderváry Károly gróf, aki az elmúlt két ünnepnapot családjával körében Hédervárott töltötte, ma reggel visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnök a délelőtti folyamán a miniszterelnökségben és belügyminiszeriumban folyó ügyeket intézett el, délben pedig több képviselőtársát látogatását fogadta.

A királyi udvartartás személyzetének egy része ma Bécsből Budapestre érkezett. A királyi várakban történt előkészületekből sejteni lehet, hogy Ő felsége ezuttal legalább is *egy hetet* tölt Budapesten. Ez idő alatt Gödöllőre még vadászatra sem rándul ki, hanem idejét kizárólag államügyek elintézésével fogja eltölteni.

A szabadelpvű párt ujjaszervezése.

A *M. E.* jelenti: A legutóbbi idők eseményei azt a meggyőződést keltették a koronánál, hogy a közjogi ellenzék meglepő sikerei a szabadelpvű párt züllött és szervezetlen állapotából magyarázhatók. Ezért hagyta meg Ischlben a király a lemondó *Khuen* nak, hogy képviselői mandátumát tartsa magán és maradjon a szabadelpvű párt kombattáns soraiban. *Khuen* tehát mintegy az udvar expozitúrájának maradt a pártban. Bécsi kihallgatása alkalmával a lemondott miniszterelnök arról is tájékozhatta az uralkodót, hogy a szabadelpvű párt hogyan és miképpen hozható olyan állapotba, hogy hathatósabban támogathassa a jövő kormányt. A korona ezek után nemcsak azzal bizta meg *Khuen-Héderváry* grótot, hogy támogassa, hanem hogy *kezdemenyesse is a szabadelpvű párt ujjaszervezését*. A visszatérő bukott miniszterelnök tehát nem lesz közlegény, mint volt *Tisza*, hanem felülről kinevezett generálisként vonul be a *Lloyd* klubba. Mint ilyen, már hétfőn megkezdte az érintkezést a szabadelpvű párt vezérférfjaival. Bizalmas tanácskozásokat fog folytatni valamennyi árnyalat vezérférfjaival. Ezeket kell arra indítani, hogy nyíltan ismertessék meg vele — gróf *Khuen*-nel — és a szabadelpvű párttal programjukat. Igen valószínű, hogy a számba jöhető vezérférfiak bármelyikének programja alapján eléggé szervezhető lesz a szabadelpvű párt arra, hogy kormányfentartó többséget alkosson. Aszerint, amint egyik vagy másik államférfi programja nem tesz ki a mai szabadelpvű párt valamelyik csoport-

jának, *sz a csoport ki fog válni* ugyan, de a korona körében úgy hiszik, hogy *ezzel a szabadelpvű párt csak erősebb lesz*.

A kilátások.

Politikai tudósítónk a helyzetről a következőket jelenti:

Ha ma nem is történt lépés a válság megoldására, mégis, a miniszterelnöknek visszatérése a fővárosba új életet hozott a szabadelpvű pártba. Az a számtalan kombináció, a melyek az ünnep alatt fölmerültek, a legnagyobb részben cáfolatot nyertek. Ismét előtérbe tolultak azok a kérdések, melyek a helyzetet zavarossá teszik és azok az erőlködések, a melyek e helyzetet saját előnyükre akarják fölhasználni; ezek a törekvések azonban a leghatározottabban *visszautasítottak*.

Az a hír, hogy *Khuen-Héderváry*, mint a király bizalmasa jött volna Budapestre, hogy valamennyi párttal tárgyalásokat folytasson, és hogy feladatává tétetett, miszerint a liberális pártot rekonstruálja és reorganizálja, a nemzeti követelmények és az állítólagos front-változásra előkészítse: szintén a cáfolat sorsára jutott.

Egy estilap pontonként is felsorolja azokat az *engedményeket*, a melyek megadására a korona hajlandó lenne. E listában nemcsak a jelvény, a zászlókérdés, a magyar tiszteknek magyar ezredekhez való áthelyezése, a katonai büntető-törvénykönyvnek magyar szellemben való átdolgozása, hanem az is bennfoglaltatik, hogy a *magyar tannyelv az összes magyarországi katonai iskolákban behozatik; a magyar vezényleti nyelvre való kivánság szintén teljesül s a tizenhat magyar huszárezredben azonnal behozzák a magyar vezényszót*. A politikai körökben nem kevésbé csodálkoztak az illető estilapnak, a *M-g* nak ezen értesüléseiben, azonban illetékes helyen kijelentették, hogy mindebből *egy szó sem igaz*. A korona szándékairól még a *vezető körök sincsenek biztosan tájékozva* és nincs bizonyos tudomásuk azon elhatározásokról, a melyeket mindezekre vonatkozólag mérvadó helyen hoztak.

A szabadelpvű párt egy részében az a felfogás, hogy az ellenzék követeléseivel szemben *bizonyos előzékenységre* van szükség. *Bizonyos, hogy nem fog találkozni magyar államférfi, a ki a kabinetalakításra a katonai kérdésekben való engedmények nélkül vállalkoznék*. Erre nézve a legkisebb nézeteltérés sincs. A nézetek csupán az *engedmények mérvére nézve* térnek el. És az engedmények mérvétől függ, kit biz meg az ellenzékkel való tárgyalásokkal és a kabinetalakítással a király és ki vállalkozik a feladatok keresztülvitelére.

Kiket hívott meg a király?

A mai napon a meghívottak listája hivatalosan is köztudomásra adatott. Az esti órákban jelent meg a névsor és nem egy meghívottnak neve nagy feltűnést keltett. Az erről szóló hivatalos közlemény így szól:

Ő felsége a király a következő politikai személyiségeket fogja audiencián fogadni, hogy őket a szituációra vonatkozólag meghallgassa:

Csáky Albin gróf, a főrendiház elnöke,

Apponyi Albert, a képviselőház elnöke,

Szapáry Gyula gróf, a mult delegáció elnöke,

Szell Kálmán és *Bánffy* Dezső báró volt miniszterelnök,
Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke,
Andrássy Gyula gróf,
Tisza István gróf,
Károlyi Sándor gróf,
Hieronym Károly,
Hódosy Imre és
Zichy János gróf.

Ez a lista még *nincs lezárva* és lehetséges, hogy ezeken kívül más politikusok is kapnak meghívást a felséghez, ha szükség lesz rá.

Hódosy Imre most fürdőn van, s kúrát használ és így nem bizonyos, hogy a meghívásnak eleget tehet.

Zichy János grófnak, a néppárt elnökének meghívása keltette a legnagyobb feltűnést. Ezt *Ferenc Ferdinánd* trónörökösnek tulajdonítják, a ki állítólag ő felségénél személyesen keresztülvitte, hogy *Zichy* János is meghívassék.

A szabadelpvűpártban fölmerült annak eszméje, hogy a mikor a király az új miniszterelnök személyét kijelöli, pártkonferencia tartassék. Ez azonban még csak terv.

A lemondás a hivatalos lapban.

A hivatalos lap szombati száma a következő h iradásban jelenti a *Héderváry*-kormány lemondásának királyi elfogadását:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi augusztus hó 13-án kelt legfelső elhatározásával, a magyar összes miniszteriumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyszersmind meghagyni méltóztattott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásig folytassák.

Ellenzéki körökben a lemondás elfogadásának e szokatlan formájából, főképen abból, hogy a király egyelőre a *Khuen*-kabinetet továbbra is megbizta a kormányzással, azt következtetik, hogy a *válság hónapokig is eltarthat* s az alatt *Khuen* a kormányon maradna. Az ellenzék ez esetben a képviselőházat rendkívüli ülésre hivatná össze. Azonban ez csak merő kombináció; illetékes körökben úgy vannak meggyőződve, hogy a *válság igen rövid idő alatt megoldást nyer*.

SPORT.

Aradiak győzelme Torontálban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Torontálmege egyik legvirágzóbb és leggazdagabb mezővárosában, *Zsombolyán* érdekes tornaverseny folyt le most szombaton. A tornaversenyt néhány ambiciózus zsombolyai középiskolai tanuló rendezte az ottani atlétikai klub égisze alatt.

A verseny minden tekintetben sikerült s az eredmény sport szempontból nemcsak kielégítő, hanem egyenesen meglepő volt. A tornaversenyen aradi résztvevők vitték el a legtöbb díjat, ámbár nagyon erős vetélytársak akadtak Szegedről, Temesvárról, Kolozsvárról és magából Zsombolyából.

A versenynek 11 száma volt s az aradiak 12 díjat hoztak haza. Volt olyan verseny is, ahol csak aradiak küzdöttek már a babérért.

A verseny lefolyása ez volt:

I. 100 méteres síkfutás. 1. *Korányi* Barna Arad, 2. *Schütz* Antal Zsombolya. Elsőnek nagy, másodiknak kis ezüst érem.

II. *Súlydobás*. 1. *Schira* Endre Zsombolya, 2. *Bodonyi* Sándor Szeged, 3. *Klemann* István Szeged. Aranyérem, nagy és kis ezüstérem.

III. *Távolugrás.* 1. Schira Endre Zsombolya, 2. Reicher László Arad. Nagy és kis ezüst érem.

IV. *Lőugrás.* 1. Schneider Ferenc Zsombolya, 2. Herbeck Miklós Zsombolya.

V. *Szertornázás (nyújtó).* 1. Kmetykó Lajos Arad, 2. Bokor Antal Szeged. Ezüst érmek.

VI. *Súlyemelés.* 1. Ucskay Kornél Szeged, 2. Bodonyi Sándor Szeged, 3. Kmetykó Lajos Arad. Ezüst érem.

VII. *Bakugrás.* 1. Altmann Rezső Arad, 2. Poledna Rezső Zsombolya. Ezüstérmek.

VIII. *Szertornázás (korlát).* 1. Szerinka László Arad, 2. Kmetykó Lajos Arad. Ezüst érmek.

IX. *Magasugrás.* 1. Reicher László Arad, 2. Schira Endre Zsombolya.

X. *Rudmagasugrás.* 1. Altmann Rezső Arad, Német Juszim Arad.

500 méteres síkfutás. 1. Szerinka László Arad, 2. Pecsénye István Arad.

A versenybírószágban is képviselve volt Arad. Schauer Gábor és Heeger Antal képviselték az aradiak érdekeit.

+ Az aradi országos uszóverseny. Az aradi atlétikai klub szeptember 6-án délután rendezte országos uszóversenyét a Marosnak a temesvári hídától a Neptun-fürdőig terjedő részén. A verseny számai a következők:

I. 200 méteres országos nyílt verseny. Elsőnek és másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

II. 500 méteres egyesületi zárt verseny. Elsőnek és másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

III. Maros bajnoksága. Távolság 2000 méter. Országos nyílt verseny. Az elsőnek aranyérem bajnoki szallagon és a „Maros bajnoka 1903.” cím. Védő Balatoni (Gräfl) Károly, a magyar atlétikai klub tagja. A másodiknak és harmadiknak ezüst, a negyediknek bronz érem.

IV. 100 méteres ifjúsági verseny. Az elsőnek és másodiknak ezüst, a harmadiknak bronz érem.

Nevezési zárnap 1903. szeptember 8-ika. Tét az első számra 2 kor., a harmadikra 5 kor., a negyedikre 1 kor. Az aradi atlétikai klub tagjai tétet nem fizetnek. Nevezések ifj. Vas Gusztáv titkárhoz (Andrássy-tér 9. sz.) küldendők.

A második feleség.

(Aki Aradra jönnek esküdni.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Az aradi anyakönyvi hivatalnak egy házasságkötése most érvénytelenné vált: megsemmisítette az anyakönyvi áldás erejét az, hogy a férj, akit az anyakönyvvezető összeadott, bigámiát követett el. A ravasz fondorlattal megcsinált regénynek ez a története:

Ez év április 9-én megjelent Szondy Béla aradi anyakönyvvezető előtt Herczeg Lajos poklisai (Hunyadmegye) kisbirtokos Lengenfelder Borbála, őraljai (ugyancsak Hunyadmegye) leányzóval, Lengenfelder Miklós kertésznek a leányával, és kijelentette, hogy ők házasságot akarnak kötni, de mindjárt. Fől is mutatták Hunyadmegye alispánjának a kihirdetés alól való felmentést határozó végzését, s ezen felül az illetékes totesdi anyakönyvi hivatal beleegyezését, hogy a házasságot más anyakönyvi hivatalnál kössék meg.

Szondy Géának gyanus volt, hogy mindketten idegen helyről valók és mégis Aradon akarnak megesküdni. Távíratozott a totesdi anyakönyvvezetőnek, aki azonban azt táviratozta vissza, hogy minden rendben van, a házasság megköthető. Azonban Szondy, elővigyázatból, új jegyzőkönyvet vettetett föl a házassulokról; a kérdésre, hogy házasa már valamelyikük, mindketten nem-mel feleltek.

Erre Szondy megkötötte a házasságot. Az

egyik tanu Herczeg János földmives, a másik Mészáros József városi rendőr volt.

Most, majd egy fél év után kiderült, hogy Herczeg *kettős házasságban él.* A totesdi anyakönyvi hivatal értesítette az aradit, hogy Herczegnek, a mint a nép száján lappangó hírek révén kiderült, már van felesége: Bugecské Mária lugosi nő, a kivel Lupényban 1901. június 9-én megesküdött s aki ma is él.

Ennek folytán az Aradon megkötött házasság semmissé vált, a férj ellen pedig megindították az eljárást. Ez elég kellemetlen lehet a kételtű emberre, miután a törvény a bigámiát *hat évig terjedhető fegyházzal* sújtja; a mennyiben pedig kiderül, hogy a második feleség is tudott a dologról, mint büntársat őt is elítélik. Ez lett a vége — az aradi esküvőnek...

Halálos szerencsétlenség a vadászaton.

(Egy aradi építőmester halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Az aradi vár közelében ma délután halálos szerencsétlenség történt. Egy véletlenül elsült puska golyója kioltotta Aussprung János építési vállalkozó életét. Még a vigyázatlanság rovására sem írható a szomorú esemény, melyet a véletlen idézett elő csodálatos módon.

Aussprung János a várban építkezett, kisebb épületeket javított, hogy a legénység lakhassa. Aussprung, ki az építésnél jelen volt, a felügyeletet gyakorolta, s hogy unalmát elűzze, vadászott. Mások tanácsára tette ezt, mert mondták neki, hogy a várbeli „hatoskapu” környéke, le a Marosig nagyon jó hely a vadászatra.

Ma délután is vadászni indult. Egy dombra állott s felhuzott ravaszszal tartotta két csöví fegyverét. Mig így várakozott, egy pásztor arra hajtotta legelésző ökreit, melyektől Aussprung kutyája megijedt s a gazdájának futott. A kutya úgy meglökte az építést, hogy felbukott s fegyverére zuhant. Oly szerencsétlenül esett, hogy a *puska elsült s golyója Aussprung oldalán keresztül, a tüdejébe hatolt.*

A lövés hallatára oda siettek a nem megszire dolgozó kőm ivések, a pásztor és egy katoná, ki az építészeti irodában dolgozott. A baka orvos után futott, s Pick dr. ezredorvos csakhamar megjelent a szerencsétlenség helyszínén, de már csak a *halál* beálltát konstatálhatta. A nagy izgalomban a baka, aki az orvos után futott, elvitte Aussprung puskáját s megint vissza is hozta. Hogy mért tette azt maga sem tudta, sőt egyáltalában azt sem, hogy megtette.

A szerencsétlenségről többféle verzió kering. Egyik szerint egy bika rontott neki Aussprungnak, aki a fegyverét csövéből fogva megragadva, el akarta zavarni. E közben sült el a fegyver, s a golyója *megölte az építőmestert.* Az előbbi verzió, mely szerint a kutya volt a szerencsétlenség okozója, sokkal valószínűbb.

Az esetről értesítették az aradi rendőrséget, mely megállapította, hogy a szerencsétlenség nem aradi, hanem zsigmondházi területen történt s ilyenformán nem avatkozik a dologba. Erre telefonáltak Zsigmondháza jegyzőjének, aki a helyszínére ment. A holttestet a zsigmondházi temető halottas házába vitték. Családja ma a megyei alispántól fogja kérni, hogy a hullát Aradra szállíthassa.

Aussprung halála általános sajnálkozást keltett a városban. A derék, rokonszenves építőmestert sokan ismerték. Hosszu időn át iro-

davezetője volt Kocsis Lajos műépítésznek, majd egy év előtt önállóvá lett. Negyven év körül van. Halála legközelebből nejét érinti, gyermekei nincsenek. A szerencsétlenség egészen a véletlen szárnyain csapott le. Az bizonyos, hogy nem gyakorlatlanság okozta a bajt, mert Aussprung sokat vadászott életében. Az orvosi vizsgálat a halál közvetlen okául a *tüdő elvérzését* konstatálta.

ESZAKTÁRSÁGOK

(=) Iparos ifjak működvelő előadása. Az aradi iparos ifjak önképző egyesülete sikerült estét rendezett vasárnap, a városligeti vendéglő nagytermében. A vereshaju című népszínmű került színre nagy sikerrel, nagy közönség jelenlétében. Az estnek emlékezetes sikere az agilis rendezőség mellett főként az egyesület tevékeny elnökének *Muskát Miksa* aradi nyomdatulajdonosnak köszönhető.

A szini előadás esti 8 órakor kezdődött. A gyorsan és simán perdülő jelenetek úde falusi hangulatot árasztottak a nézőtérre. A címszerep személyesítője Kiss Etel tüzről pattant vereshaju volt, a ki a szerep érzelmes részeiben is megállította helyét. Énekszámait a közönség valamennyit megújraza. Kifogástalan ötletességgel játszta meg Veréb Jankó szerepét Klemm Ferenc. A rendezésért Kobza Imrét illeti a dícséret. A szereplők egytől egyik bele tudtak illeszkedni a darab összjátékába. Az előadás sikeréhez egyebiránt hozzájárultak a szereplők valamennyien. Résztvettek az előadásban, hőlgyek: Csomán Erzsike, Szablóczky Erzsike, Kobza Imréné, Zahranik Juliska, Zahranik Zsuzsanna, Pogonyi Mariska, Schatalesz Mariska, Bühler Gizella, Hiebler Mariska, Málík Mariska, Bühler Mariska. Urak: Kohut Imre, Klein Dezső, Szilágyi Lajos, Vankó Ferenc, Zsombay Gyula, Baranyay József, Ráday István és Dohnai Ferenc, valamint Kocsis István sugó. A közönség lelkesen tapsolta a szereplőket.

(=) Az új szent annai ifjuság augusztus hó 19-én, szerdán Wéger Béla kerkhelyiségében, Albert Péter aradi cigányzenekara közreműködése mellett zártkörű táncvigalmat rendez.

Szinpadról a tolonházba.

(Az eszadleány története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A nagyváradi toloncok házában ritka vendég kapott szállást. Elegáns, divatos, kissé ciffra, gyönyörű szőke leányzó, a fülében ragyogó buton, a kezén gyémánt gyűrűk. A rendőr szinte haptakba vágódott, mikor a barátságatlan ház kapuját kitérta a szép kisasszony előtt, aki elragadó mosolylyal libbent le a komfortábról, mely a rendőrségről a toloncok tanyájára vitte. A kisasszony virágos kalapja alatt, az igézően villogó szemek nagy multról beszélnek. Nevetve beszélnek. Mert *Karits Ilona* a könnyűvérű lányok ama fajtájából való, akiknek büszkeségük és gyönyörűségük a kalandos mult, amelyre visszatekintenek. Es a fatalisták csodálatos meggyőződése él a lelkében, hogy ennek így kellett történnie. Így, mert így akarta. S a *Karits Ilona* fajtája elég erős ahhoz, hogy az életét, erkölceit a maga belátása szerint adminisztrálja.

Karits Ilonának hívják a tolonház lakóját, akinek élete folyása mindenképp érdekes annyira, hogy vele megismertessük az olvasót. A szánalomra méltó teremtes maga beszélt el hányatott életének történetét, mely megkapó epizódjaival, éles színelvel, viszontagságaival egész beállításával, valami divatja mult, regény fejezete lehetne.

A kalandornő most huszonkilenc esztendő. A baranyamegyei Siklóson született 1874-ben, s az édesapja nevét nem írta az anyakönyvbe. Csak az édesanyját, aki svájci származásu szobalány volt egy pécsi ügyvéd házában. Később, pár esztendő mulva, mikor az abécét tanulta, bevitték Pécsre, ahol megismerte az apját, egy daliás őrmestert, aki tize-

dik évét szolgálta az 52-ik gyalogezredben. A derék katona szerette is, szánta is az okos gyereket, s maga gondoskodott a neveléséről, annál inkább, mert az édesanyja hírmondás nélkül ismeretlen tájakra költözött. Egy januári reggelen az őrmestert halva találták az ágyában. Megmérgezte magát. Mindössze pár sor írában bucsuzott a kapitányától, akinek gondjaira bízta a serdülő, okos lánykát.

Itt kezdődött a nyolc éves Ilona viszentagsága. A kislányt a regiment vette gondjába. Ott nevelték a pécsi kaszárnnyában. A nyers bakafiuok dédelgető szeretettel becéztek az őrmester ur lányát, s vasárnaponként egy hétre való édességet hoztak haza az ezred gyerekeinek, akit az őrnagy is a térdén lovagoltatott. Az évek így multak csöndesen. A régi katonákat ujak cserélték föl, de a kis Ilona az ezred kedvence maradt, s gyönyörűen fejlődő, szőke hajadonna kezdett szokkenni az idő jártával.

Es volt a regimentbe egy kis kadét. Egy kis kadét. Igen a kaszárnnyabeli rózsaszál az ő kezébe tört ketté. A tiszthelyettést elhelyezték Olmübe s Karits Ilona követte a csábitóját, aki — mi lehetne a nóta vége — ráunt a szőke tündérre hamar, s az ezred leánya a lejtőre támolygott. Bécsbe került, ahol a kétségtelen erkölcsű nők rendjében kereste meg a mindennapra való pirosítóját. Feltűnő szépsége révén a legismertebb demimondok közt emlegették, míg egyszer eltűnt a császárvárosból.

Galíciai népénekessel kóborolta be Ausztriát, majd Budapestre került, ahol Os-Budavárban kínálta a pezsgőjét és a mosolyait. Egy fiatal arisztokrata tartott neki fényes lakást a városligeti fasorban, de kalandért lobogó vére nem hagyta békén. Mind mélyebbre süllyedt. Visszatért Bécsbe, ahol 1898-ban egy nagyobb pör révén emlegették, amidőn egy ismert, előkelő bonvivánt súlyosan kompromittáltak. Sorsa össze-vissza vetette a bécsi utcák beutóját a kontinensen. Konstantinápolyban, majd Párisban szőtt ismerettségeket, s 1903-ban különböző csapatoktól megviselten egy énekes társasággal Moszkvába ment, ahol bő aratása volt a rubelokban.

Az idén februárban tért haza Magyarországra s egy állás nélküli színésszel kötött barátságot a fővárosban. A mi pénze az oroszországi kirándulából maradt, hamarosan elherdálták, s rájuk köszöntött a nyomorúság, végső menedékként volt, hogy egy tizedrendű kóbor színtársulathoz szerződtek, amelyvel bekalandozták a Tisza-Duna közti falucskákat.

Karits Ilona júniusban vált el a barátjától, újra a régi utra tért. A Budapest-brassói vonaton utazgatott s futó ismeretségek árából tengette életét. A minapában egy nagyvárad ur udvarlását fogadta s közben két értékes gyűrűt csejt el lovagjától.

Igy került a toloncok házába, ahonnan kényeszerütlevelel küldték szülőfalujába.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* A karszemélyzet jutalomjátéka. A nyári színiévad utolsó napja a társulat névtelen katonáinak, a karszemélyzetnek jutalomjátéka volt. A jó közönség méltányolta a kardalásokat és színlíttig megtöltötte a színikört. Előadásra került a szerb királytragédia, melyet *Pungur* követett el minden drámai invenció nélkül. Ezzel bezáródott a nyári szezon; a színikör bezáródott — a társulat holnap reggel utra kél és most már őszig Tháliához nem lesz szerencsénk.

* Vasárnap kétszer került előadásra *A drótos tót*: délután és este. Az esti előadás az operett személyzet bucsuzatója volt a hathetes szünet előtt. A közönség zajosan megtapsolta a maga kedvenceit, *Rózsa* Lillitől meg éppen virággal bucsuzott. Hatalmas virágcsokrot kapott szalagján ezzel a stilszerű felirással: *Nyári Muzsa — az ősi hajlék vár.*

* Krecsányi színtársulata a Népszínházban. A budapesti Népszínház szezonja szeptember 1-én kezdődik s a személyzet augusztus 26-án kezd meg a próbákat, de ezt megelőzőleg *Krecsányi* színtársulata fog vendégszerpelni a Népszínházban. A népszínházi bizottság ugyanis megengedte *Porcsolt* Kálmán igazgatónak, hogy Szent István napjától, kezdődőleg 12 estén át a fővárosi nyári színház személyzete vendégszerpeljen a Népszínházban. Az első vendégszerpelés alkalmából eljátsza *Krecsányi* művész-

gárdája Gorkijnak az *Ejjeli menedékhely* című drámáját, melynek előadásában a Népszínház művészei közül *Szirmai* Imre és *Kiss* Mihály vesznek részt.

* Mit csinálnak a primadonnák? *Zsaszáról* ezt írja egy lap:

Fedák Sárirol ország-világ tudja, hogy kitűnő színművész, de már arról kevesebben tudtak, hogy talentuma van egy szép magyar sportra; a hajtsára is. Decegen ül a bakon s ügyes kézzel kormányozza a koozi elé fogott szilaj lovakat. A grácia és az erő egyesül benne. Még ebben a férfiaknak való sportban is megmutatta, hogy ha akar, első tud lenni. *Beregszászról* jelentik ugyanis nekünk, hogy az ottani ügetőversenyen tegnap *Sennyey* báró lovaival *Fedák* Sári érkezett elsőnek a célhoz.

Kláriról meg ez az újság jelent meg.

Küry Klári, a Népszínház primadonnája a jövő héten hazaérkezik Tarcsafüredről, ahol — hír szerint — háromfelvonásos népszínművet írt a Népszínház számára.

Szóval, *Zsassa* hajt, *Klári* ír. Mindakettő gondoskodik arról, hogy akkor is emlegessék őket, a mikor nem játszanak.

Aradtól Szegedig kerékpáron.

(Két város versenye.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

A szombati ünnepen folyt le az aradi *Meteor-klub* s a szegedi kerékpárosok és testgyakorlók körének közös távversenye. Reggel 6 órakor indultak el a versenyzők Aradról Szeged felé. Heves, nagy küzdelem mellett folyt le a verseny, amelyben mindkét egylet a legjobb versenyzőit állította ki. Huszonkét kerékpáros indult el Aradról. A versenyzők közül tíz aradi, tizenkettő pedig szegedi volt.

A cél Ujszegeden, a szőregi országot elején levő vámház volt, ahova d. e. tíz óra körül érkezett be az első versenyző. Szeged alatt, a szőregi országon a két egylet bizottsága fogadta a versenyzőket.

A két kerékpáros-egylet tagjai már hetek óta készülnek a nagyszabású távversenyre. Mind a két sport-egyletnek több kiváló versenyző tagja van és így a verseny eredménye nagyon kétes volt. Ugy az aradi, mint a szegedi egylet erősen bizott kiállított versenyzőinek a győzelmében.

Az érdekes-kerékpáros versenyben a szegedi kerékpárosok és testgyakorlók köre részéről részt vettek: *Tanay* Emil, *Bauer* József, *Pittoni* Béla, *Péter* József, *Halász* Simon, *Wéber* János, *Péter* István, *Sándor* Nándor, *Varga* József, *Erdélyi* József, *Ábrahám* István, *Farkas* Lajos. Az aradi *Meteor* kerékpár-klub tagjai közül: *Rettenbacher* Nándor, *Duffner* József, *Bogdán* Sándor, *Kadelburger* Ede, *Gálfi* Rezső, *Kleindl* Mátyás, *Ascher* Ferenc, *Petkovics* Béla, *Ludvig* Lajos, *Pachta* Oszkár.

A szegedi kerékpárosok már előző nap elutaztak Szegedről Aradra, hogy a versenyen részt vegyenek. A szegedieket a pályaudvaron az aradi *Meteor* kerékpáros-klub tagjai fogadták. A szegediek tiszteletére lakomát rendeznek az aradi klub tagjai.

Szombat reggel hat órakor indultak el a versenyzők Aradról. Az indításnál egy bizottság működött közre, amely ellenőrizte a versenyzőket. Már reggel nagy volt a meleg és a nagy forróságtól utközben is nagyon sokat szenvedtek a kerékpárosok, akiket utjukban többen motoros-kerékpáron kísérték.

Az uton egyébként *több katasztrófa* is történt, amelyek közül kettő súlyos kimenetelű volt. Így *Pittoni* Bélának utközben összetört a kerékpárja s ő a földre zuhanva, érzékenyen megsebesült. Emiatt egyórai késése lett. Még súlyosabb sérüléseket szenvedett *Péter* István, aki a gépről lebukván, a fejét és karját törte össze.

A verseny eredménye a következő:

Az I. díjat: földiszített aranyérmét *Péter* József szegedi kerékpáros nyerte el. A második díjat: nagy ezüstérmét *Bogdán* Sándor aradi, a harmadik díjat: földiszített közép ezüstérmét *Petkovics* Béla aradi, IV. földiszített ezüstérmét *Wéber* János szegedi, V. közép ezüstérmét nyerte *Rettenbacher* Nándor aradi, VI. VII. és VIII. díjat: kis ezüstérmét *Péter* István szegedi, *Duffner* János aradi és *Pittoni* Béla szegedi kerékpárosok nyerték.

A szegedi kerékpár-egyesület a vendégek tiszteletére este a Kass-vendéglő éttermében lakomát rendezett, melyen késő éjjelig együtt voltak. Az aradi versenyzők ma tértek vissza Szegedről.

HIREK.

A gyulai iparkiallítás.

— Aradiak a bíráló-bizottságban. —

Arad, augusztus 17.

A gyulai iparosság, az ottani iparos ifjúsági egyesület huszonöt esztendő jubileuma alkalmából helyi iparkiallítást rendezett. A kiállítás rendezésében és ünnepeiben, miután ez az aradi kereskedelmi és iparkamara területére esik, az aradi iparosok is részt vettek.

A kiállítást *Lukács* György dr., Békésmegye főispánja nyitotta meg szép beszéddel, méltatva a helyi iparkiallítás jelentőségét. A megnyitó alkalmából társasvacsera volt, a melyen *Kristyéry* János, az aradi kereskedelmi és iparkamara a főispánt, *Edvi-Ilés* László kamaral titkár a kiállítás létrehozóit éltette. Érdekes volt *Fábry* Sándor dr., Békésmegye alispánjának felköszöntője, a ki az ipar fejlesztésének eszközeiről szólva, az önálló vámterület megreemtésére üritett poharat.

A kiállítás bíráló bizottsága ma kezdte meg a működését. Az aradi iparosok közül a következők tagjai a zsűrinek: *Schäffer* Richard lakatos, *Kohn* József bádógos, *Balogh* Dávid kályhás, *Müller* József festő, *Glück* Dezső harisnya- és kézmunkakereskedő, inokai *Tóth* Lajos szabó, *Olár* Jusztin cipész, *Tafrov* József csizmadia, *Reinhart* Gyula és *Steigervald* Alajos butorgyárosok, *Weisz* Sándor cukorgyáros.

A díszes, érdekes kiállítás létrehozásán főképp *Achim* János, a békéscsabai ipartestület titkára és *Kohn* Dávid, a *Békés* szerkesztője buzgólkodtak. A kiállításon csak gyulai iparosok vesznek részt, de a megtekintésére sokan mennek el Aradról is.

A kitett gyermek.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 17.

Eleven bűnjelet találtak ma este egy aradi ház lépcsőjén. A bűnös és a bűntárs, aki esetleg felelős a bűnért: még ismeretlen.

Ma este nyolc óra tájban, a *Chorin* Aron-utca 2. számú házában, a földszinti lépcsőről gyereksírás hallottak. *Kempe* Emilné, a mint a hang után nézett, a kapu alatt, a harmadik lépcsőn egy kis gyermeket vett észre. A síró jóság kis fekete rongyba volt burkolva; *leány* volt és látszott, hogy még csak egy napja örvend az életnek, ha ugyan van neki örülni való rajta.

Látszott, hogy egy kitett gyerekekkel van dolguk. *Herczeg* rendőr-tizedes, akit odahívtak, jelentést tett róla, a mire odament *Hogy* Ferencné városi szülésznő, a ki gondjaiba vette az egy napos kis lányt; a kellő ápolás után a lelenházba vitték. Ott majd ha megnő és egészséges lesz, nevet is kap.

A rendőrség megindította a nyomozást a

bűnös anya kiderítésére, de eddig semmi nyoma sincsen.

A legesen talált gyermek nagy publikumot csodított a Chorin Aron-utcában. Mint valami látványosságot, vették körül a leendő leányt. Erős, barna hajú kis lány volt. Többen önkéntelenül kitértek:

— És milyen szép az eszemadta!

— Hja, szerelem gyermeke, — jegyezték meg reá mások.

— **A király születésnapja.** Kedden, augusztus 18-án felséges királyunk születése napját ünnepli a nemzet, e napon hetvenharmadik életévét tölti be. Ág királyunk felséges személyét lelkesedéssel és hódoló szeretettel veszi körül hű alattvalói sokasága, mi magyarok pedig azzal a példás ragaszkodó hűséggel, a melylyel az állam koronás képviselője iránti érzelmét tekintve mindenkor elismert nemzeti erényünk, de *I. Ferenc Józseffel* szemben alkotmánytisztelő uralkodása, kormányzó bölcsessége és gazdag emberi és uralkodói erényei folytán rajongásig fokozódott és amelyből folyólag az ő születése napja igaz szívbeli ünnepévé lett a haza minden fiának. A király születése napján, d. e. 9 órakor a várbeli plebánia-templomban hálaadó istentisztelet lesz, melyen a polgári és katonai hatóságok is részt fognak venni.

Ő csász. és apost. kir. felsége, dicsőségesen uralkodó királyunk születési napja évfordulójának örömteljes megünneplésére f. hó 18-án, kedden d. e. 11 órakor a zsinagógában hálaadó *diszistentisztelet* tartatik.

— **A képviselőház elnökei Budapesten.** Fővárosi tudósítók táviratozza: *Apponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke és *Tallian* Béla alelnök ma táviratilag értesítették a képviselőház elnöki irodáját, hogy holnap augusztus 18-án reggel Budapestre érkeznek és részt vesznek a király születésnapja alkalmából a budavári Mátyás templomban tartandó istentiszteleten. A koronázó templomban a Budapesten időző képviselők is megjelentek. Az elnök és Tallian alelnök részt vesznek az augusztus 20-iki Szent István napi körmenetben is. Az ünnepély után Tallian Béla visszautazik Török-Kanizsára. *Apponyi* Albert gróf ellenben ittmarad Budapesten, mert pénteken a király legfelsőbb kihallgatáson fogadja.

— **A király Budapesten.** A király, mint sürgönyzik, *szerdán délután Budapestre érkezik.* Első alkalommal történik, hogy a király el ne menjen a templomba s rendes szokása szerint, részt ne vegyen az ünnepi körmenetben. A hivatalos templomi ünnep a Mátyás templomban lesz, hol *Vassary* Kolos hercegprimás tartja a misét. Az ünnepi szónoklatot *Mihályfi* Akos cisztercita tanár mondja.

— **A városatyák szaporítása és a belügyminiszter.** Aradváros törvényhatósági bizottsága, elhatározta, hogy a városatyák számának szaporítását csak majd 1904. évben eszközli. Ezt a határozatot *Avarfy* Ferenc törvényhatósági bizottsági tag meglebbezte, azzal, hogy még a folyó évben emeljék fel a városatyák számát. A felelőzésre a belügyminiszter most a következő döntést hozta:

A folyó évi június hó 8-án tartott bizottsági közgyűlésen hozott határozatát, mely szerint a város polgármestere utasított, hogy az ujonnan behívandó huszonnyolc legtöbb adófizető és huszonnyolc választott törvényhatósági bizottsági tag helyének betöltése iránti előterjesztését 1904. augusztus havában terjessze a közgyűlés elé, *Avarfy* Ferenc közbevetett felelőzése alapján, felül-

vizsgálván, a *felelőzés elutasításával*, indokainál fogva ezennel *helybehagyom*, miről a város közönségét értesitem.

— **Az angol király Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Az augusztus 31-én Bécsbe érkező angol királyt a pályaudvaron ő felsége, továbbá az ott időző főhercegek és a katonai és állami méltóságok, a Hofburgban a főhercegnők, a legfőbb udvari méltóságok, a közös miniszterek és a két miniszterelnök fogják fogadni. Este diszebed lesz. Szeptember 1-én diszeladás lesz az udvari operában. 2-án vadászat Bécs közelében. E napon délután udvari ebéd lesz a schönbrunn kastélyban, este a Hofburg-színházba mennek a fejedelmi személyek. Szeptember 8-án az angol király elutazik.

— **Adófizető polgárok veszedelme.** Megdöbbentő hírt közöl budapesti tudósítók. Arról van szó, hogy a pénzügyminiszteriumban már készen áll az a szigorú rendelet, a mit a pénzügyminiszter fog intézni az *összes vidéki pénzügyigazgatóságokhoz*, mihielyt az ország a törvényen kívüli állapotból kikerül. Az adóhátralékok ugyanis rendkívül felszaporodtak, úgy hogy az állam kasszája ma már a legnagyobb erőmegfeszítéssel képes a szükségleteknek eleget tenni, tehát a legfőbb ideje, hogy az állam legfontosabb jövedelmei, az egyenes adók, az előirányzat mérvében folyjanak be az állam pénztárába. Hogy a pénzügyminiszterium jó előre készületben tartott rendeletét kibocsátja-e a jövő kormány pénzügyminiszterre, kérdéses, de ha ez bekövetkezik, úgy a legnagyobb felfordulás és összetűzés várható. Nagy baj ugyanis, hogy különösen a községekben most az aratás és a termények értékesítése után van a népek pénze, tehát ma még fizethetne még egy hónap, vagy már egy hét múlva nem lesz, s akkor a pénzügyi közegek környékén végrehajtják a hátralékos adókat, a mi könnyen existenciák megsemmisülését és nagy elszegényedést vonhat maga után. Ily körülmények között nem is naiv egy községi jegyzőnek az indítványa, hogy a jegyzők szólítsák fel most a népet az adó önkéntes befizetésére és világosítsák föl arról veszedelemről, ami érhetl akkor, ha addig vár, míg *muszáj fizetni.* Aradon, bár a háztulajdonosok legnagyobb része az ex-lexre való tekintet nélkül rendszeresen fizette adóját, sok adózó van, a ki élt az ex-lex adta jogával és nem fizetett. A jelszó tehát fizetni apránként és pedig addig, míg nem kell egyszerre.

— **A bártfai Erzsébet-szobor.** Kassáról táviratozzák: Vasárnap leplezték le Bártfán *Erzsébet* királyné szobrát. Reggel 9 órakor fogadta *Rhody* polgármester és csetei *Herzog* Péter bizottsági tag a szoborleplezés alkalmából érkező vendégeket a vonatnál. Jelen voltak: *Zsilinszky* Mihály a kormány képviselőjében, *Fraknói* püspök, *Vályi* eperjesi püspök, *Berzeviczy* Albert, *Miskovszky* a Tudományos Akadémia nevében, *Bornemissza*, *Bujanovits* Artin képviselők, *Péchy* Zsigmond főispán, továbbá Sárosvármegye tisztikara teljes számban, a vármegye, Eperjes, Bártfa és Kis-Szeben városok előkelőségei, Kassa város deputációja *Münster* polgármesterrel, a közös hadsereg és a honvéd tisztikar küldöttsége. A szobor leplezése előtt ünnepi istentisztelet volt, mely után az ünnepély programszerűen folyt le. A katonazene a Szózatot játszotta. *Bárdossy* főispán gyönyörű szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt. *Berzeviczy* Albert lelkesedést keltő ünnepi beszédet mondott, mire a lepel lehullott. *Bornemissza* Gabi kisasszony szavai után *Bárdossy* főispán átadta a szobrot a polgármesternek. Végül a katonazene a Himnuszt játszotta és a közönség is lelkesen énekelt a zenekarral. Délután 2 órakor 300 terítékű banket volt, ahol számos toasztot mondtak. Este igen sikerült műkedvelői előadás volt, a melyet tánc követett. *Zsilinszky* Mihály este visszautazott Budapestre. A remek szobrot *Donáth* készítette. *Bubics* Zsig-

mond kassai püspök az Erzsébet-szobor-bizottságnak Bártfára a következő táviratot küldte:

Az Erzsébet-szobor-bizottság elnökének, Bártfa. Lelekben én is ott vagyok önök közt a királynénk szobrának leleplezésén. Hirdesse e szobor azt a határtalan kegyeletet, ragaszkodást, hálát és szeretetet, a melylyel nemzetünk, a míg csak élni fog, a szerencsétlen véget ért drága Nagyasszony emléket tisztelni fogja. Ne is haljon ki ez érzés soha nemzetünk szívéből, mert bár idegen földből plántáltatott is át mihozzánk, legmagyarabb királynénk díszes sorában foglal méltó helyet. Legyen emléke áldva mindörökké és hirdesse e maradandó alkotás szobormű amott a fenyvesek mélyén, a Nagyasszony kedvelt légkörében, időtlen-időig a természet költészetéért rajongó királyi hitves csodás nagyságának kitörölhetetlen emlékezetét! Márványból formáltan, éreből öntve, kőbe faragottan és szívünk-lelkünkbe ojtva ne halványuljon soha sem jövőendő nemzedékeink kegyelele. Ugy legyen! *Bubics* Zsigmond kassai püspök.

— **Aradi huszárok a királygyakorlaton.** A cs. és kir. 7. lovas-dandárhoz tartozó 3. és 7. huszárezredek, a melyek most *Arad* és *Ujarad* környékén gyakorlatoznak, szerdán indulnak a királygyakorlatokra. Ezelőre *Vingáig* mennek, ahol augusztus hó 30-ig maradnak. A két huszárezred a szegedi 3. honvédszázareddel együtt egy megerősített lovasdandárrá alakul, s a királygyakorlatok alatt a felderítő és előíri szolgálatot végzik, s augusztus 30-án-tul a 7. hadtest fővezérletének rendelkezéseit várják. A 3. huszárezred szegedi osztályai ma délelőtt *Allram* Lothár ezredes vezetésével vonultak át Aradon és folytatják útjukat *Vinga* felé.

— **Radu Demeter beiktatása.** Nagyváradról jelentik: *Radu* Demeter, az új nagyvárad püspök beiktatása vasárnap reggel 9 órakor kezdődött a görög katolikus székesegyházban. Ott voltak: *Beöthy* László főispán, *Rimler* Károly polgármester, *Vinkler* József felszentelt püspök, *Felsner* Antal kanonok, a lugosi püspökség küldöttei, *Békassy* honvédezredes, számos egyházi és világi notabilitás, az egyházmegye egész papsága és sok vidéki küldöttség. *Bulk* Kornél dr. püspöki titkár felolvasta a királyi kéziratot magyarul, a pápai bullákat latinul, románul *Laurán* Ágoston kanonok. A püspökségi helynök rövid üdvözlő beszédet mondott, méltatva elődei érdemeit. Azután a kanonokok és a papság kézcsokkal üdvözölte az új püspököt, *Radu* hosszabb beszédet tartott, kifejtve vallásos és hazafias eszméit. Miután *Radu* püspök ünnepi misét celebrált, a szemináriumú énekkar egyházi énekeket adott elő. A szertartásnak 12 óra után volt vége. A püspök látogatásokat tett *Beöthy* főispánnál, a polgármesternél, *Vinkler* püspöki helynöknel és *Steinsberg* altábornagynál. Délután szükkorú ebéd után a papság üdvözlét fogadta. A világi ünnep a rezidencia átalakítása miatt elmarad. *Radu* püspök hétfőn tartja első szentszéki ülését. A püspök a város szegényeinek 3000 koronát adományozott.

— **Az aradi Kossuth-szobor gyűjtő bizottsága** ma délután ülést tartott a Jópásztor vendéglőben *Nagy* Kálmán elnökinte alatt. Számos a szobor ügyre vonatkozó jelentés és indítvány került itt tárgyalásra. Hosszabban tanácskoztak ifj. *Moskovitz* Izidor indítványa felett, mely kétszáz ezer Kossuth-levelezőlap készíttetését hozta javaslatba. A levelezőlapok az ország tanítói között osztassanak szét. A bizottság az indítványt magáévá tette. Elhatározták, hogy harminchat gyűjtő perselyt helyeznek el, még pedig *Herzog* Miksa indítványára, kávéházakba és üzletekbe. A vendéglőket lehetőleg mellőzik, miután ott nagyon kevés jövedelem várható az eddigi tapasztalatok alapján. Arra való tekintettel, hogy Aradváros nagy összeget adott a szobor javára, az értekezlet elhatározta, hogy a törvényhatósági bizottság kebeléből husz tagnak a szobor-bizottságba való kiküldését kéri.

Nagy Kálmán elnöklele alatt jelen volt az értekezle en: *Barabás* Béla dr., *Huzó* István, *Herzog* Miksa, *Klein* Ignác, *Klapok* Alajos, *Kosztka* Mihály, *Lówy* Mor, *Moskovitz* Izidor, *May* Soma, *Rivasz* Imre, *Schwarz* Zsigmond titkár, *Tumó* Lajos.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Szathmáry Póli k. a. 30 éves korában Kuviban elhunyt. Temetése ma délután öt órakor ment végbe a felsőtemető halottas házában. Elhunytát testvérei: Szathmáry Géza, az áll. gyermekmenhely gonatóka és Hadí Antalné szül. Szathmáry Mária, valamint a Szathmáry, Posgay, Morvai, Balás és Scholcz családok gyászolják.

— **Jubiláló ezred.** Petriné táviratozzák: A varasdi 16. gyalogezred fennállásának 200 éves jubileumát ma itt nagy részvétellel mellett ülték meg. Jelen voltak a katonai felebbvalókon kívül Babics altábornagy, mostani hadosztályparancsnok, az ezred egykori parancsnoka, Budisavljevic főispán, mint a bán képviselője és a hatóságok fejei. A tábori mise után szent beszéd volt, azután Fanta ezredes beszédet intézett a legénységhez. Jubileumi emlékiratot és emlékgyűrűket osztottak szét a tisztek között. Déliben 130 terítékű ebéd volt. Az első felköszöntő a felségére Babics altábornagy mondotta, akinek beszédét leirhatatlan lelkesedéssel fogadták. A bán nevében Budisavljevic főispán mondott felköszöntőt az ezredre, amelynek egykor mint főhadnagy maga is tagja volt. Ezt a beszédet is óriási tetszéssel fogadták. Az ezredes köszönetet mondott a bánnak megtisztelő kitüntetéséért és ígérte, hogy az ezred mindig törekedni fog megnyerni a legfelsőbb hadur megaláztatását és becsületére válni az ország fiának és horvát hazának. Az ő felségéhez intézett hódoló táviratra igen kegyes válasz érkezett, mely annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az ezred meg fogja tudni óvni a hősi hagyományokat. Este legénységi ünnep volt. A város lobogódiszt öltött.

— **Az aradi Nádasdy-paloták építése.** Gróf Nádasdy Ferenc, a Szabadság-tér és Forray-utca sarkán lévő régi házaik — mint már korábban jeleztük — jövő év tavaszán lebontja és helyükbe diszes kétemeletes palotákat építtet. Nádasdy gróf megbízásából mult hét végén Aradon tartózkodott Korb Flóris budapesti műépítész, hogy az építkezés részletei iránt előkészületeit megtehesse. Az építkezés sorrendje szerint előbb a mai emeletes épületet bontják le s ennek helyét építik ki, és csak ha ez a rész teljesen elkészült, fognak a többi rész kiépítéséhez. Az új üzlethelyiségek már jövő év november havában elfoglalhatók lesznek.

— **Az ex-lex és az adókvetés.** A Belügyi Közlönyben tudatja a belügyminiszter: A városok pótdózájának megállapítása, valamint a virilisták névjegyzékének összeállítását az ex-lex miatt a jövő évre nem az idej, hanem az 1902. évi állami adó alapján történik.

— **Athelyezés.** Abraham Béla csász. és kir. 88-ik gyalogezredbeli főhadnagy a bécsi hadapród iskola tanári karából a temesvári hadapród iskolához helyeztetett át.

— **Kié a 10.000 korona?** A Jog című szaklap így fejtegeti a kérdést:

— Miklós Odön a parlamenti vizsgálóbizottság előtt azt állította, hogy a 10.000 korona Papp Zoltán tulajdona. Pedig ez nem bizonyos. A pénzt elkobozni nem lehet, mert a képviselők megvesztegetése nem büntetendő cselekmény. A megvesztegetés turpis causa, így tehát Papp a 10.000 koronára tulajdonjogot nem szerzett s a pénz Szápáry Lászlóé marad. De Szápáry sem vindikálhatja magának a tulajdonjogot, mert az ő cselekménye is turpis volt, tehát kereseti joga nincs. A pénz csak akkor lehet az övé, ha önként visszaadják neki. Az a felfogás, hogy a pénz Dienes Mártoné, abszurdum, mert hiszen Dienes csak megbízottja volt gróf Szápárynak. Mindezek után leghelyesebb, ha a megvesztegetésre szánt 10.000 koronát jótékony célra fordítják.

— **Szabadságon.** Greón Nándor tb. főkapitány és Madarász Antal gájl. alkapitány megkezdtek hat-hat heti szabadságidejüket. Mind a kettőt Berecz Ferenc alkapitány helyettesíti.

— **A munkások bérfizetése.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a különböző magyar iparvállalatokhoz, a melyben arra hívja őket, hogy az ipartelepeiken foglalkoztatott munkásoknak ne szombaton, hanem szerdán vagy csütörtökön fizessék ki a hetibért. A miniszter felhívásai a kereskedelmet akarja támogatni, amennyiben a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a munkások legnagyobb része, ha szombaton kapja meg a hetibért, azt a következő munkaszünetelési napon könnyelműen elkölti, míg ha szerdán vagy csütörtökön kapja, úgy teljesíteni fogja kötelezettségeit is. Fontos szociális tekintetek is p rancsolják a bérfizetésnek a szombati napról a hét akármelyik napjára való áttételét.

— **A pankotai bucsu.** E hó 15-én tartják meg Pankotán a templomünnepet és bucsut. Az ünnepi szónoklatot a templomban Szever Ferenc dr. világosi plébános tartja. Déliben Nagy József pankotai plébánosnál ebéd lesz, melyre a község intelligenciájából számosan hivatalosak.

— **Halál munka közben.** Tumesle Péter pankotai napszámot dolog közben érte utol a halál. Zsákokba kötött búzát hordott fel a padlásra, miközben egy keresztbe tett zsákban megbotlott és felbukott. Oly szerencsétlenül esett fejjel lefelé, hogy agyrázkódást kapott és rögtön meghalt.

— **Szerencsétlenség a cséplésnél.** A muszkai határban súlyos szerencsétlenség történt cséplés közben. Budor Florea napszámot, ki a cséplésnél segédkezett, s vigyázatlanságból közel ment, a gép elkapta és egyik karját a tövéből leszakította.

— **Titokzatos mérgezés.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Az éjszaka egy óra tájban a gyömrői-ut 66. szám alá hívták a mentőket. Becker Adám rézműves 42 éves felesége, Wink Teréz örlöngött a lakásban. Nagy fájdalmában fogával harapdálta a butorokat, tört, zuzott mindent. Amikor a mentőorvosok megvizsgálták, konstatálták, hogy valami erős mérget vett magába az asszony. Beszállították a Rókus-kórházba, ahol reggelre a szerencsétlen asszony meghalt. A titokzatos esetben a rendőrség megindította a vizsgálatot. Megállapította, hogy Beckerné már régebben betegeskedett és többféle orvosságot szedett be. Az asszony az éjszaka rosszul lett és kérte a leányát, Terézt, aki gyári munkásnő, hogy adjon be neki orvosságot. A leány az egyik orvosságot üvegből beadott a betegnek, aki az orvosságtól még rosszabbul lett úgy, hogy iszonyu fájdalmában örlöngeni kezdett. A Rókus-kórházban sem tudták megállapítani, hogy milyen mérgezőlte meg az asszonyt, csak azt konstatálták, hogy gyorsan ölt mérge volt. A rendőrség most azt nyomozza, hogy hogyan került a mérge a beteghez. Valószínű, hogy valami végzetes tévedés történt. A holttestet felboncolják és a boncolás fogja megállapítani a halál okát.

— **Életmentő gimnázista.** Temes Kubinról írják, hogy a szomszédos Dunában a napokban több leány fürdött s ezek egyike, Rösler Erna, fürdés közben igen távolra ment be a vízbe. Egyszerre csak fulladozni kezdett. Ugyanekkor ment a vizen át Csontea Agoston lugosi főgimn. tanuló, a ki jelenleg szolgabírói alkalmazott, ki látva a leány halálusát, halál-megvetéssel a csónakból ruhástól utána ugrott s szerencsésen kimentette. A derék fiatal embert nagy meghatottsággal üdvözlötték a parton levők.

— **Megszökött könyvelő.** Miskolcra írják: Bródy Mór, a Szikszói Hitelintézet könyvelője nagyobb összegeket sikkasztott el a banktól, azután megugrott. Buljovszky Gusztáv kir. ügyész nyomában a feljelentés után kiadta a sikkasztó könyvelő ellen az elfogatási parancsot, melynek alapján Horváth Károly kapitány azonnal elrendelte a sikkasztó országos körözését. A fővárosi rendőrség Horváth kapitány megkeresése folytán értesítette a miskolci rendőrséget, hogy

a körözött sikkasztó járt ugyan Budapesten, de innen már napokkal az előtt Ruttká felé vette útját. Mivel valószínű, hogy Bródy Mór Amerikába készül, Horváth kapitány a hamburgi és brémai rendőrséget kereste meg, esetleges tartóztatása iránt. Az elsikkasztott értékpapírok összege eddigi megállapítások szerint meghaladja az 5000 koronát, de nem lehetetlen, hogy jóval nagyobb összegeket sikkasztott el.

— **Veszedelemes marás.** Világoson Bach Györgynét megmarta egy sertés, melyről kiderült, hogy veszett volt. Az asszonyt a budapesti Pasteur-intézetbe vitték.

— **Életunt primadonna.** Nagyváradon öngyilkossági kísérletet követett el a Sziliget-színház volt primadonnája, Márkus Aranka. A primadonnáról már rég beszélték, hogy reménytelenül szerelmes egy nagyváradai fiatal emberbe. Márkus Aranka, nyári üdülése után érkezett meg nővérével Nagyváradra. Szállodában vettek lakást. Délután látogatásokat fogadtak. Este felé a színész nő átment a szobájába átöltözködni, a nővére pedig kiült a szálloda erkélyére. Néhány perc múlva sikoltások hallatszottak a primadonna szobájából. Berohantak hozzá. A földön fekvő találták óriási görcsök között. Az orvosok ellenmérget adtak be a művésznőnek, aki bevallotta, hogy morfiomot ivott. Éjjelre jobban lett és reggel már el is utazott Nagyváradról.

— **Hirtelen halál.** Vasárnap országos vásár volt Világoson. Kladváról az ottani bíró is ökröket hajtott Világosra eladni. Utközben rosszul lett s pár pillanat alatt meghalt. A halál okául szívizéhidést állapítottak meg. Holttestét Kladvára szállították.

— **Meggyilkolt házaló.** A kis kovácsi község határában lévő Béla-pusztán a legnagyobb kegyetlenséggel ölték meg Sramecz Lipót házalót, hogy pénzét elrabolhassák. Sramecz olyan kisebbszerű vándorló-kereskedést folytatott. Kocsijával bejárta a falvakat és szállásokat s ahol kisebb mennyiségű gyapjút, tollat és más efféléket talált, azt összevásárolta. Így jutott el még a mult csütörtökön Béla-pusztára, ahol a mezőn találkozott Kutjera Mihály juhászbojtárral, aki gyapjút kínált neki megvételre. Sramecz, mert csak kevés gyapjúról volt szó, kocsiját és lovát egy fa alá állította s a juhással gyalog ment a 3—4 lépés távolságra levő kunyhóhoz. Ott csakhamar megtörtént az alku s amikor Sramecz fizetett, a juhász észrevette, hogy nagyobb összeg van a házalónál. Bűnös gondolat villant meg erre a juhász fejében, s amikor Sramecz kifelé indult, egy kötélhurkot vetett annak a nyakába s azzal megfojtotta. A gyilkosság után Kutjera szalmával letakarta a holttestet, a lovat és kocsit azonban szabadon bocsátotta, de a kocsiról is levett 150 kiló gyapjút. A gyilkos éjnek idején a megölt ember holttestét kivitte a határba és egy kutba dobta. A megölt ember családja a csendőrséghez fordult panasszal, mert abból a körülményből, hogy a ló a kocsival gazdátlanul ért haza, rosszat sejtettek. A csendőrség ötnapi erélyes kutatás után kedden végre nyomára akadt a gyilkosnak. Kutjera mindaddig erősen tagadott, amíg a megölt ember pénztárcáját meg nem találták. Ekkor aztán beismerete, hogy ő volt a gyilkos s 74 koronát rabolt el Sramecztól. A gyilkost bekisérték a törvényszékhez.

— **Végzetes kocskázás.** Scherer Benedek gyulai tanító, fia Scherer Ferenc, továbbá Lusztig Adolf gyulai kereskedő és fia Lusztig Géza egy kocsiban kedden délután Békés-Csabáról Gyulára mentek. Csabáról elindulva egész a faszor végéig nyugodtan haladtak a lovak, midőn egy nyersbőrrel megterhelt kocsi közeledett velük szemben, a mitől az imént még egészen nyugodt tempóban ügető lovak hirtelen megbokrosodtak és nyilsebes vágatással tova ragadták a kocsit. Orült galopp vette erre kezdetét. A kocsiban ülők az első ijedségből felocsudva, nyomában átlátták a helyzet veszélyes voltát s miután a fenyegető veszedelemből való kiszabadulásra nem volt más mód, egyenkint kiugráltak a kocsiból. Az ugrás mind a négy esetben elég szerencsés volt; a két fiúnak semmi baja nem esett, de Lusztig Adolf, bár külső

sérülés sem látszott rajta, az ugrás után részben a kiállott izgmaktól, részben az esés sulya folytán szenvedett ütésektől eszméletlenül terült el a földön. Scherer Benedek szintén megütötte magát, de csak kisebb mértékben. Legszerencsétlenebb áldozata a végzetes balesetnek Nyiri István kocsis, ki a bakon ült, midőn a lovak teljes erővel neki mentek egy vastag fának. Hatalmas recsegés jelezte, hogy a kocsi eltörtött s a szerencsétlen kocsis véres fővel bukott végig az uton. A fával történt összeütközés eltörte balkarját s azon kívül arcán szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket. A lovakat is úgy megsebezte a kocsi rudja, hogy az összeütközés után összerogytak. Lusztig Adolfot és Nyiri István kocsis a nemsokára éper arra jövő Kiss Mihály gyulai cipész vette fel kocsijára. Mindkettőt eszméletlenül állapotban szállították be Gyulára.

Tolvaj festőművész. Egy nagy párisi áruházban feltűnt, hogy egy idő óta mintegy 60.000 frank értékű finom portékát csempészték ki onnan ismeretlen tettesek. A cég detektíveket bízott meg s a megfigyelésnek csakhamar az lett az eredménye, hogy megcsípték a cég egy alkalmazottját, amint egy kizitáskában tömördek holmival az északi pályaudvaron el akart utazni. Az igazi meglepetés azonban csak ezután következett, amikor a detektívek felismerték a cég alkalmazottjában Pabst Károly festőművészt, egy igen tehetséges és a kritika által sokat méltatott művészt, aki — notórikus tolvaj. A festőművész már egy alkalommal el volt ítélve öt évre s ezt az időt le is ülte. Szokása az volt, hogy idegen név alatt szolgálatot vállalt nagy áruházakban s így meglapta a gazdát. De női ruhákban is gyakran szerepelt már és tolvajkörökben a „fekete szűz” a neve. Ez a név pedig félelmetesen ügyes, soha kézre nem került tolvajnak a nevét jelképezte a rendőrség előtt.

Különösen felhívjuk a közönség b. figyelmét Weinberger Ferenc jóhi ü. ékszerész és aranyműves mester hirdetéseire. Ezen kiválcán *szakképzett* aranyműves mester műhelyéből a legszebben és leglekiismeretesebben készített tárgyak, átalakítások és finom javítások kerülnek ki a *legolcsóbb árakon*. Ajánljuk öt mindenkinek a legmelegebben. Ugyanott dus ékszer, ezüst és valódi genfi zsebóra raktár. Telefon 439.

Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet szepilót, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécska-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

Porter-cipők. Ismert fogalom má lettek Aradon a Porter-cipők, melyek mindenkor kitűnő tartósság, elegancia és olcsóság által tűntek ki. Most, hogy a Porter cég a raktár tulsufaltsága miatt, az összes cikkek árát leszállította, a cipők is olcsóbbak lettek, ami nagyot jelent, ha meggondoljuk azt, hogy Porter Vilmos Nagy Áruháza, a Szabadság-téren már amugy is a legolcsóbb beszerzési források közé tartozott. A vidéki közönség írásbeli rendelései épp oly figyelemmel intéztetnek el, mintha személyesen tennék bevásárlásaikat. Választékok helyben a házba lesznek küldve. Városi és megyei telefonszáma 324. Tíz korona vásárlásnál minden vevő életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a diszes papírkeretért térítendő meg 3 korona.

Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izsadás elleni kenőcsé, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél

Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengl ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak drogueriájában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ujhelyi gyilkosa. Márk Sándor, ki a miliomost megölte, védőjeül Sugár Jenő dr. aradi ügyvédet nevezte meg. Márk ellen tudvalevőleg árverés volt kitűzve, melyet a besztercebányai takarékpénztár kért. Ezt az árverést most elhalasztották.

§ Megváltoztatott halálos ítélet. A zalaegerszegi törvényszék Sánta Ferencét nemrég költélt általi halálra ítélte, mert az asszony a férjét meggyilkolta. A Kuria most ezt a büntetést tizenöt évi fegyházra változtatta át, mert férjgyilkosság esetén nyomatékos enyhítő körülmény, hogy a férj neje hűtlenségét anyagi haszoniesésből elnézte, miáltal a köteles hitvesi tiszteletet és becsülést maga ellen aláasta.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Jégeső. Budapestről táviratozzák: A földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól beérkezett távirati jelentések szerint Somogyvármegye csurgói és kaposvári járásában aug. 14-én este 8—9 óra között nagy vihar kíséretében jégeső volt, mely a dohányban és a tengeriben jelentékeny károkat okozott. Zala-vármegye kanizsai járásában aug. 13-án este 8 órakor 4 percig diónagyságu jégeső esett. Jász Nagy-Kun-Szolnokvármegye tiszai felső járásában aug. 13-án éjjel nagy jégeső volt. Kár a dohányban jelentékeny. Zemplénnvármegye homonai járásában augusztus 13-án délután 8 órakor Izabugya Hraboc mellett felhőszakadás volt.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1903. augusztus 1-től 15-ig. Személyszállítás 1903. augusztus 1-től 15-ig 26069 személy, bevétel 4838 korona 50 fillér, 1902. augusztus 1-től 15-ig 23629 személy, bevétel 4372 korona 70 fillér, 1903 január 1-től augusztus 15-ig 290743 személy, bevétel 56539 korona 30 fillér, 1902. január 1-től 15-ig 280391 személy, bevétel 54023 korona 90 fillér. Teherszállítás 1903. augusztus 1-től 15-ig 1615980 klg., bevétel 1998 korona 19 fillér, 1902. augusztus 1-től 15-ig 1668810 klg., bevétel 1979 korona 28 fillér, 1903. január 1-től augusztus 15-ig 27676080 klg., bevétel 32123 korona 70 fillér, 1902. 1-től január 15-ig 2291450 klg., bevétel 25941 korona 48 fillér.

— Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést; Abeles János, Göding. — Bien I., Olmütz. — Welter Rudolf utóda, Datschitz. — Walter Ernestsina, Bécs. — Braun Simon, Pozsony. — Klein Lipót, Vág Beszterce. — Eberte János, Bécs. — Fehr Teréz, Bécs.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 17.

Déltőzsde. Buzakinálat jó, vételkedv javult. Bányadt Irányzat mellett 45.000 métermássa került forgalomba, néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek nyugodtak. Időjárás szép.

Heti behozatal 195.000 métermássa.

Kéktőzsde. Berlin 1/2 olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.38—7.34
Buza 1904. áprillisa	7.80—7.61
Rozs októberre	6.16—6.17
Rozs 1904. áprillisa	6.41—6.42
Zab októberre	5.36—5.37
Zab 1904. áprillisa	5.80—5.61
Tengeri augusztusra	6.12—6.13
Tengeri szeptemberre	6.15—6.16
Tengeri 1904. májusra	5.06—5.07
Repce augusztusra	11.—11.06

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.32—7.33
Buza 1904. áprillisa	7.58—7.59
Rozs októberre	6.14—6.15
Rozs 1904. áprillisa	6.41—6.42
Zab októberre	5.39—5.40
Zab 1904. áprillisa	5.80—5.61
Tengeri augusztusra	6.10—6.11
Tengeri szeptemberre	6.15—6.16
Tengeri 1904. májusra	5.02—5.03
Repce augusztusra	—

S z e s z ű z i e t .

— Augusztus 17. —

Mai jegyzetünk: Késsárd nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Székióti mosók 12:30—13— korona mmássáknént.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 17. —

Magyar elörendő: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 111—2 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 111—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 111—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felül sulyban 111—3 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 110—1 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Aradmegye és Aradváros összes állami és magánhivatalainak, intézeteinek, testületeinek, gyári és ipari vállalatainak, takarékpénztárai és szövetkezeteinek, társasköreinek és asztaltársaságainak vezetőihez azt a tiszteletteljes kérelmet intézzük: legyenek szivesek az *Aradi Közlöny 1904. évi Nagy Képes Naptárának most készülő címtára részére* melyet az idén is kiváló gondnal és pontossággal igyekezzünk összeállítani — az illető hivatal vagy egyesület és vállalat tisztikarának (elnökségének, igazgatóságának, választmányának, stb.) szóval *minden alkalmazottjának teljes névsorát* (az állás megjelölésével) *egy hét leforgása alatt az Aradi Közlöny szerkesztőségének címére megküldeni.*

R. F. Arad. A levelet a címzett után küldjük. Ha választ akar, küldje be levelét meggyiszor, de a szerkesztőségre címezve.

R. A. Aranyos Rákos. Nem üti meg a közölketés mértékét.

K. V. B. Hozzánk beküldött dolgozatait sajnálatunkra nem közölhetjük. Csupa rosszul végződő házasságtörési dráma, képtelen jellemzésű szereplőkkel. Egygyel közülök valamelyik ifjusági folyóiratnál teygen kisérletet, ott talán közölhetik.

F. J. Kalocsa. Jókai Mór első felesége *Laborfalvy Róza* színésznő volt.

G. B. Abban az üzenetben tévedés volt. A gépirást Aradon Vas Imre tanítja, *Fost*-gépeken, a Templom utca 14. szám alatt.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.55
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. e. 4.05

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
 „ „ Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
 „ „ Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
 „ „ Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, ára 60 fill.
 „ „ Olvasókönyv Arad megye földrajzával, ára 80 fill.
 „ „ Olvasókönyv Arad megye földrajzával, IV. oszt. számára sajtó alatt.
 „ „ Arad megye földrajza, külön lenyomat a Csik-féle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Arad megye kézi térképe, készült Aradon Réthy L. és fia Joháné lithografiai műintézetében, 6 színben vastag vellin papíron, ára 20 fill.

Arad megye térképvázlata, a térképrajzoltatás előfoglalma, ára jó rajzpapíron 06 fill.

Lejtényi Sándor féle térképvázlatok, IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlatai, ára laponként.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 30 fill.

Lejtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófalvy Pataky Kis Phanomimikai

az olvasástani kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült, ahol egy vagy más okból más abc-t kénytelen a tanító használni. Vezérkönyv hozzá díjtalan.

Kovács Kázmér Szavalókönyv iskolai ünnepélyekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Odön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 13. kiadás, második, a legújabb népszámlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp Csath, Gazdasági Ismétlő iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az ez évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg. 8. kiadás 25—40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Kérem az igen tisztelt tantestületeket ezen tankönyveinket iskoláikba bevezetni. Kiadvány-jegyzékünkkel bármikor szolgálunk.

Arad, 1903. augusztus hó.

Ingusz I. és fia,
könyvkereskedése.

NAPIREND.

Augusztus 18. Kedd. Róm. kath. naptár: Dona császárné. — Protestáns naptár: Ilona császárné. — Görög-keleti naptár (augusztus 5.): Euszigniusz. — A nap két 4 óra 44 perccor, nyugszik 6 óra 49 perccor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hetfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége mellett! Alésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

REGÉNY-CSARNOK.

A toltékek kincse.

— Eredeti regény. —

Irtá: **Ritt Gyula.**

(18)

(Folytatás.)

Egy napi járóföld után, a kőut szélén két hatalmas palotaszzerű épületet értünk el, ami egy ut közepét jelezte. Keskeny lépcső vezetett a toronyba, a honnan újra hegyeket láttunk fölöttünk a messze távolból.

— Ha nem csalódom, ezek a fehérhegyek előláncolatai. — szöjt Fernando, a térképet szemlélve. Kíváncsi vagyok, hogy a toltékek törzse — ami néhány száz évvel ezelőtt is, már csak egy népmaradvány volt. — létezik-e? S ha igen, megfogva vagy megnagyobbodva, művelt vagy visszafejlődött állapotban, szegényen vagy gazdagon élnek és békés vagy vad harcias indulatúak-e az emberek?

— Ezekre nehéz volna még most felelni, — mondá Cyrano, Fernandonak. — Csak egy embert lássunk s könnyen fogunk róla ítéletet mondhatni.

Igen, de hol van az az ember. Sehoh semmi nyoma. Egy mezőség a hol a természet összes szépségeit felhalmozta. Színes virágok ezer vegyüléke himezte ki a smaragd zöld színben pompázó bársonyfűvet. Napfényben tündöklő, éjjel világító hátú, döngicsélő rovarok, ékes tolatu éneklő madarak, papagájok, apró kolibrók, a tapír és láma, voltak a környezet lakói. Embernek azonban még a nyomát sem láttuk.

Az egyik éj szentén egy kis kőházban töltöttük. A következő napon elértük a hegyeket és tovább már a hűvös völgyekben haladtunk. A hegyeket óriási fenyők borították és a völgyekben karcsu pálmák lengték koronáikat, melyek között a legkülönbözőbb izletes gyümölcsöt nyújtó fák zöldeltek. A hegyek észak felé lassan emelkedtek és Fernando távcsövével vizsgálta a vidéket, a fehér hegyek hóval fedett bérceinek közelségét jelezte. Lassankint az éj is aláereszkedett a völgyre és később a hold ezüstös fényt árasztva, föltűnt a bércek mögött. A kőut itt a hegyeken vezetett keresztül. Hegyeket hordtak el és völgyeket tömtek be a toltékek, hogy az utókorak megmaradjon a egyszerű alkotásuk mindvégig egyenes irányban haladjon. A völgyből visszatérve, nyugvóhelyünket a kőházban készítettük el. Alig telepedtünk le azonban, a völgy felől zürzavaros kiabálás hallatszott hozzánk.

— Ezek emberi hangok! — kiáltott fel Fernando, és meglepetten ugrott fel fekhelyéről.

A kőház egy ablaka a völgybe nyílt. Kitékintettünk rajta és a hegyoldalról hanyatt-homlok futó indiánokat pillantottunk meg, kik egyenesen tanyáknak tartottak. Mi lassan kihúzódtunk a kőházból és a tulsó oldalon a kőut errkélyéről a völgybe ereszkedtünk le, honnan az indiánokat kényelmesen szemmel tartottuk. Es ok tényleg a kőházba igyekeztek.

Ahogy biztonságban voltak, ijedten tekintettek visszafelé. A körülmények azt mutatták, hogy őket kergeti valaki és egy nagyobb erő elől menekültek. De ki volt az ellenség? Mi is visszapillantottunk és a hegy egy kis fensíkján a hold egy indus harcos hatalmas alakját világította meg. Ugy látszott, hogy bár nem szakadt el társaitól, ő is védhelyet keres. Föltevéssünkben nem csalódtunk, mert a következő pillanatban egy embermagasságu szikla mögé lépett. Még nem voltunk tisztában a helyzetel, de tudtuk, hogy ott rendkívülinek kell történni, Cyrano-t visszahagytuk „Csárdás”-sal, mi ketten fegyverünket magunkhoz véve, a szikla közelébe hatoltunk. Alig lehattunk az industól

mintegy harminc lépésnyire, mikor megláttuk az ismeretlen ellenséget.

Egy hatalmas puma, az amerikai oroszán, jelent meg a fensíkon. Fekete sörényét felborzolva, méltóságteljesen hordozta körül tekintetét. Ugy látszik, észrevette az indust, mert beleditott az éjszakába. Néma, csöndes volt az erdő, a rengeteg lakói félve, reszketve húzódtak össze rejtékhelyeiken az állatok királyának kihívó ordítására. A puma lassan megindult a mozdulatlanul álló indus felé. Ez pedig fölkapva egyet a lábainál fekvő dárdaiból, biztos kézzel hajította az oroszánnak. A dárda megállt a hátában. Az oroszán feiből fájdalomában, ugrásra készülve, visszahuzta testét és a következő pillanatban... Két lövés dördült el. A puma hatalmasat ugrott a levegőbe, de nyomban visszabukott és élettelenül terült el a földön. A lövés zajára ijedten fordult vissza az indus és mi kiléptünk a bokorból. Feléje indultunk, míg ő meglepetéssel és csodálkozással nézett bennünket. Ugy látszik, nem félt, mert nyugodtan bevárt.

— Aki megölte a pumát, nem lehet Solyomszem ellensége! — szöjt és tiszteletteljesen lépett aénk, míg szeméit csodálkozással függeszté reánk.

Beszédjébe az észak tájszólása volt keverve, de én megértettem az indus nyelvet. S hogy csodálatot és tiszteletet keltettünk benne, azt már észrevettük, most még csak megfélemlíteni kellett a harcost, ki fényes öltözetét tekintve, valami törzsfőnök lehetett. Eléje léptem hát s így szöjtam:

— Mi csak a rossznak vagyunk ellenségei.

— Kik vagytok ti csodás idegenek, hogy megértettétek szavamat, — szakította félbe Solyomszem és csodálkozása ijedtséggé változott.

— A hold fiai, kik az éjjeli világosságot kölcsönzik nektek.

— Legyetek üdvözölve a macahuának országában, — szöjt Solyomszem és földre vetette magát előttünk.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátoknak és ismerősöknek, kik mély bánatunkat, mely bennünket boldogult édes jó anyánk

özv. ROZSNYAY MÁTYÁSNÉ

elhunytaival ért, részvétükkel némileg enyhítették, ez uton is köszönetet mond

Arad, 1903. augusztus-17.

A gyászoló család.

Étvágytalanság és emésztési zavarok

egyszerűen eltűnnek, ha állandóan Rohitól „Templomterrá” vizet iszunk. Régebbi használati bajknál az erősebb hatású „Styriatorrá” bitoss hatása.

Nagybani raktár Magyarország részére: Hoffmann József Budapest, Bátorhy-utca 8. 2577

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer műorás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

Pontos és szolid kiszolgálás!

56380—1903. számhoz.

Faeladási hirdetmény.

Aradvármegye Szemlak község határában fekvő vallás alap urad. erdőben 1903. évi október hó 20-ikától számított egymásután következő három éven át évenként 19 és 24/100 k. holdon együttvéve 57 és 72/100 k. holdon kihasználásra kerülő mintegy 8378 m³ és 20883 korona 9 fillér értékűre becsült szil- és nyárfa fanemekből álló fahozam eladása végett folyó évi szeptember hó tizennegyedik (14) napján délelőtt tizenegy (11) órakor Szemlakon, Barbócz főerdőor lakásán zárt ajánlati versenyvel egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A bánompénz Egyezerötszáz (1500) koronában állapítatik meg, mely készpénzben vagy óvadékképes állami értékpapirokban tehető le, avagy ha az egy kir. adóhivatalnál tétetnek le, akkor a letéti nyugta csatolandó az ajánlatához.

Az egy koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, a beígért vételár pedig úgy betűkkel mint számokkal világosan kiírandó, az így felszerelt zárt írásbeli ajánlatok folyó évi szeptember hó tizennegyedik (14) napjának délelőtti tizenegy (11) órájáig nyújtandók be a fent jelzett helyen, az árverést eszközölő tisztviselők kezeihez.

A szóbelileg versenyezni szándékozók a bánompénzt az árverés megkezdésekor teszik le, mikor a feltételeket is aláírni tartoznak.

A feltételektől eltérő, későn érkezett vagy távirati ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. A versenyzők közötti szabad választás és illetőleg a tett ajánlatok elfogadásának vagy visszautasításának joga, tekintet nélkül a beajánlott vételárra — a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. Minister urnak fenntartatik.

A részletes feltételek betekintheők az alulírott erdőgondnokságnál, valamint a szemlaki közalap. urad. főerdőornél.

Csákova, 1903. évi augusztus hó.

A közalap. kir. erdőgondnokság.

1772

Wolster Izsó

ári szabó

Aradon, Csernovits Péter-utca 1. sz.

(szemben az iskolával.)

Elvállal, bármilynemű ari öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat minden eszközzel.

12025—1903. urb. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírre teszi, hogy Kájzer Mihály és társai kérelmére a tagosítás-megengedhetősége kérdésébeni szavazás megejtésére határnapul 1903. évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. fél 10 óráját Szemlak község házához kitűzte; s akkora az érdekeit birtokosok azzal idéztetnek meg, hogy a kik meg nem jelennek, vagy nem szavaznak, a tagosításba beleegyezőkhöz fognak számittatni.

Aradon, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnak, 1903. évi augusztus hó 3-ik napján tartott üléséből.

Nyisztor, s. k.

Jegyző.

1774

Földbirtokra

városi jó fekvésű, biztos bérjövédelmet hozó

házakra

törlesztés eskölosön nyerhető a következő feltételek mellett

4% kamatra	50	évi törlesztésre
4 1/2 %	40 1/2	"
4 3/4 %	35	"
5%	30	"

A tőke a kamatfizetéssel együtt

félévi részletekben törlesztetik.

A kölcsön készpénzben fizet- tetik ki.

Magasabb kamatu kölcsönök conver-
táltatnak.

Dijazás, utólagosan. Kölcsönajánlatokat elfogad és minden felvilágosítással készséggel szolgál

Berger József

irodája

Arad, Andrassy-tér 8.

1691

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hölypor fehér, rózsza és crém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Ring Lajos, Bonyai Mátya, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weisz droguista praktikánál

Szőlőszállításra legalkalmasabbnak elismert

szabad. farekeszeinket

gyártelepünk feloszlata folytán

mélyen az eredeti áron alul adjuk el.

Fagyapot minden rekeszhez ingyen!

Kedvezményes szállítási díjak!

MUNK. H. és FIAI

Maros-Szlatina, Aradmegye.

Képviselő Arad és Vidéke részére:

SCHÄFFER HENRIK,

Arad, Andrassy-tér. — Telefon 208. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy tisztességes nő
gazdasszonynak ajánkozik szerény magános urhoz, helyben vagy vidéken, ki a háztartás minden ágában jártas. Válaszok „Jó gazdaszszony” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1778

300—1000 birkának
feles tartásra hely kerestetik. Czim: Juhász, Szintye! 1676

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

Ház

2—8 szobával, kerttel azonnal bérbe vétetik. Ajánlatok bér megjelölésével a kiadóhivatalba „Állandó” alatt kéretnek. 1771

Kosztos gyermekek

elfogadtnak egy jó családnál teljes ellátásra. Levelek kéretnek „Jó ellátás” czim alatt a kiadóhivatalba. 1745

Egy használt

8-as számú Wertheim-kassa megvételre kerestetik. Közlebbit a kiadóhivatal. 1766

Idősebb házaspár

örökbe fogadna egy 12—13 éves ügyes izr. árva leányt, kit üzletben kisegítőnek használhatna. Czim Reiner Ignácz, Csermő. 1775

Tanuló fiu és elárusító

felvétetik egy helybeli könyvkereskedésben. Czim a kiadóhivatalban. 1776

Lakás kiadó.

Flórián-utca 14/a szám alatt 3 szobás modern utcai lakás kiadó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 1742

Jóforgalmu korcsma-

üzlet, engedélyvel, szép kerthelyiséggel, tekepályával más vállalat miatt minden órában, könnyű feltételek mellett eladó Aradon, Sarló-utca 3. Bővebbet ugyanott. 1748

Alkalmi vétel.

Egy vadonatúj Yost-féle

írógép

jutányos áron kapható, esetleg részletfizetésre is.

Czim a kiadóhivatalban. 1770

Tóth János

épület-, butor- és portál-asztalos
Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden az asztalos szakmába vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, uri-szobák és terem-berendezéseket bármely stylusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 1488

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Keresek

fűszer nagykereskedésem részére azonnal, esetleg f. évi szeptember 1. belépésre

kiváló könyvvezetőt,

ki egyben jó magyar és németle-velező, és egy 1778

pénztárnoknőt;

perfekt gyors- és gépiró, ki nagyobb irodában alkalmazva volt és irodai munkálatokban gyakorlata van, előnyben részesül.

Nagy Farkas, Arad.

Gyorokon,

a község központjától sétálva 17, 18 percnyi távra, a hegyközség legjobb útja mellett, — a távoli síkra gyönyörű kilátással, egy

sveiczi stylü épület és pinczével felszerelt

szőlő

5³/₄ c. holdnyi terjedelemben, az ideai szürettel vagy a nélkül is

eladó.

Közlebbi felvilágosítással szolgálunk: Gyorokon, Hunyady Péter és Mihálik Béla urak, kik a szőlőt be is mutatják. 1712

Legujabb

fontos találmány!

A magy. kir. szabadalmi hivatal által

SOBORTIN

néven szabadalmazott legujabb és legjobb

„Fertőtlenítő és szageltávolító fénymázfesték.”

Mely azonnal megszünteti a closetek és pissoirok által okozott s az egészségre káros szagot; mely elhárítja a rosz levegőjü pinczék, istállók vagy bármint más helyiségben keletkező büzt és az ebből eredő betegségeket, a mint azt a magy. kir. belügyminiszterium által 29990/VI-a. 1900. sz. a. k. bizonylata igazolja, a melynek értelmében tapasztaltatott, hogy az összes eddig ismert hasonló czélú szereket hasznosság, tartósság és olcsóság tekintetében felülmúlja.

Kitünő minőségéről s használhatóságáról számos bizonyítvány és hivatalos elismerő irat tanuskodik.

1 kg-os próbadozoz ára 2 kor. 50 fill. használati utasítással együtt.

Kapható kizárólag 1751

STEINITZER N.,

festék, kence és lackkereskedésében

Arad, Andrassy-tér 3. sz. Telefon 217.

3 szobából,

fürdőszobából és mellékhelyiségekből álló 1777

Lakás

szept. 15-ére kiadó

Aulich Lajos-utca 15. sz.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat potom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

urásoktól levetett ruhákat a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban.

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1608

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Veszek zálogcédulákat.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Kézpénzért a legmagasabb árban vesz vagy más új tárgyakra becseserél mindentféle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438. 1431

Veszek zálogcédulákat.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitünő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden areztisztatlanságot. Massazsához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis ezen készítmények valódiak, a melyek szimeres védőjegyemmel vannak lezárva

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1569

Margit szappan 70 fillér. Margit pender 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoló Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermőn: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Földesákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevényen: Schlögl Pál, Kun-Ágoston: Fejes Lajos, Kurucson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskúrtán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Adam, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécelán: Kocszin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Szmádon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Taucson: Kántz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.